

I

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező)

RENDELETEK

A TANÁCS 215/2008/EK RENDELETE

(2008. február 18.)

a 10. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a 2000. június 23-án Cotonouban aláírt ⁽¹⁾, majd 2005. június 25-én Luxembourgban módosított ⁽²⁾, az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodásra (a továbbiakban: az AKCS–EK megállapodás),

tekintettel az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról szóló, 2001. november 27-i 2001/822/EK tanácsi határozatra (a továbbiakban: a tengerentúli társulási határozat) ⁽³⁾ és különösen annak 23. cikke negyedik bekezdésére,

tekintettel az AKCS–EK Miniszterek Tanácsának a 2008–2013 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret meghatározásáról és a felülvizsgált AKCS–EK partnerségi megállapodás módosításáról szóló, 2006. június 2-i 1/2006 határozatára ⁽⁴⁾,

tekintettel a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között az AKCS–EK partnerségi megállapodással összhangban a 2008–2013 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret értelmében nyújtandó közösségi támogatás finanszírozásáról és az EK-Szerződés negyedik részének hatálya alá tartozó tengerentúli országok és területek számára nyújtandó pénzügyi támogatás elosztásáról szóló belső megállapodásra ⁽⁵⁾ (a továbbiakban: belső megállapodás) és különösen annak 10. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az AKCS–EK partnerségi megállapodás alapján létrehozott 10. Európai Fejlesztési Alap végrehajtásáról szóló, 2007. május 14-i 617/2007/EK tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Számvevőszék véleményére ⁽⁷⁾,

tekintettel az Európai Beruházási Bank véleményére,

mivel:

- (1) Meg kell határozni a belső megállapodás által létrehozott 10. Európai Fejlesztési Alaphoz való (a továbbiakban: az EFA) tagállami hozzájárulások befizetésére, és az EK-Szerződés negyedik részének hatálya alá tartozó tengerentúli országok és területek (a továbbiakban: TOT) számára nyújtandó pénzügyi támogatás elosztására vonatkozó részletes szabályokat.
- (2) Meg kell állapítani a korábbi EFA-kból fennmaradt egyenlegek kezelésére vonatkozó szabályokat, különösen a 10. EFA-hoz történő átcsoportosításokra vonatkozó részletes rendelkezések, a végrehajtásukra vonatkozó szabályok, valamint visszavonásuk tagállami hozzájárulásokra gyakorolt hatása tekintetében.
- (3) Meg kell állapítani azokat a feltételeket, amelyekkel összhangban a Számvevőszéknek gyakorolnia kell hatáskörét az EFA tekintetében.
- (4) Meg kell állapítani azokat a feltételeket, amelyekkel összhangban az Európai Beruházási Bank (EBB) kezeli az EFA forrásait.
- (5) Az EBB által kezelt EFA-források Számvevőszék általi ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseknek összhangban kell lenniük a Szerződés 248. cikkének (4) bekezdésében előírt, a Számvevőszék, az EBB és a Bizottság közötti háromoldalú megállapodással.
- (6) Helyénvaló biztosítani az AKCS–EK megállapodás alapján finanszírozott programok és projektek szabályos, gyors és hatékony végrehajtását, továbbá áttekinthető és könnyen alkalmazható igazgatási eljárásokat bevezetni, amelyek elősegítik a feladatok és hatáskörök decentralizációját.

⁽¹⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

⁽²⁾ HL L 287., 2005.10.28., 4. o.

⁽³⁾ HL L 314., 2001.11.30., 1. o. A 207/249/EK tanácsi rendelettel (HL L 109., 2007.4.26., 33. o.) módosított határozat.

⁽⁴⁾ HL L 247., 2006.9.9., 22. o.

⁽⁵⁾ HL L 247., 2006.9.9., 32. o.

⁽⁶⁾ HL L 152., 2007.6.13., 1. o.

⁽⁷⁾ HL C 23., 2008.1.28., 2. o.

- (7) Az AKCS–EK megállapodás részes felei megerősítették elkötelezettségüket a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) vonatkozó egyezményeiben meghatározott szociális és etikai záradékok mellett.
- (8) Meg kell határozni azokat a részletes szabályokat, amelyeknek megfelelően a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő az engedélyezésre jogosult nemzeti tisztviselővel szorosan együttműködve meghozza a tevékenységek szabályos elvégzéséhez szükséges intézkedéseket.
- (9) A Bizottság belső irányításában tervezett reform alap pillérének minősülő, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendeletet ⁽¹⁾ a hatékonyság és az egyszerűsítés érdekében a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni e rendeletben. Amennyiben helyénvaló, bizonyos esetekben az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet ⁽²⁾ értelemszerűen alkalmazandó.
- (10) A 2003. március 27-i, a 9. EFA-ra alkalmazandó pénzügyi szabályzathoz ⁽³⁾ képest végrehajtott változtatások mindegyikének hozzá kell járulnia a bizottsági reformok célkitűzéseinek eléréséhez, javítania vagy biztosítania kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, fokoznia kell a Közösségek pénzügyi érdekei védelmét a csalással és egyéb illegális tevékenységekkel szemben, és ezáltal meg kell erősítenie a pénzügyi műveletek jogszerűségét és szabályszerűségét.
- (11) A 9. EFA pénzügyi szabályzatához képest végrehajtott változtatások közül néhányra a gyakorlati tapasztalatok fényében van szükség, az EFA végrehajtásának és az annak alapjául szolgáló szakpolitikai célkitűzések megvalósításának megkönnyítése, valamint egyes eljárási és dokumentációs követelmények kiigazítása érdekében. Különösen fontos az átláthatóság fokozása a közösségi alapok kedvezményezettjeiről nyújtott információ révén.
- (12) A hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozó alapelvnek maga után kell vonnia az EFA-források felhasználásának tényleges és hatékony belső ellenőrzését.
- (13) Az EFA-forrásokat illetően lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a 617/2007/EK rendeletben előírtak szerint önkéntes pénzügyi hozzájárulást nyújthassanak annak érdekében, hogy a társfinanszírozási intézkedéseken kívül elősegítsék az AKCS–EK megállapodás céljainak elérését.
- (14) Az EFA-ra alkalmazandó az egyediség elve.
- (15) Az EFA-források végrehajtási módjait illetően a 9. EFA-ra alkalmazandó pénzügyi szabályzatban rögzített, centralizált, decentralizált és közös igazgatásról szóló rendelkezéseket az egyértelműség érdekében át kell strukturálni, néhány követelményt pedig világosabban kell megfogalmazni. Különösen a közös igazgatás követelményeit, a feladatok átruházásának és a nemzeti közszektorbeli szervek igénybevételének feltételeit kell egyszerűsíteni alkalmazásuk megkönnyítése és a növekvő működési igényeknek való megfelelés érdekében.
- (16) Ki kell igazítani a végrehajtási feladatok magánszektorbeli szervekre történő átruházására vonatkozó tilalmat a centralizált igazgatás tekintetében, mivel a tilalom feltételei szükségtelenül szigorúnak bizonyultak. Lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy igénybe vegye utazási irodák vagy konferenciaszervezők szolgáltatásait, amelyek átvállalják a konferenciák résztvevőinek költség-visszatérítését, feltéve hogy figyelmet fordítanak annak biztosítására, hogy a magánvállalkozás ne gyakorolhasson diszkrecionális jogkört.
- (17) A számvitelért felelős tisztviselő tekintetében világosabbá kell tenni az engedélyezésre jogosult tisztviselők által számára szolgáltatott pénzügyi információk alapján történő elszámolás-hitelesítésben viselt felelősségét. Ennek érdekében a számvitelért felelős tisztviselőnek jogosultnak kell lennie a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőtől kapott információkat ellenőrizni és szükség esetén fenntartásokkal élni.
- (18) Tisztázni kell az EFA végrehajtásában részt vevő valamennyi pénzügyi szereplő és egyéb személy pénzügyi felelősségének feltételeit és korlátait.
- (19) Az esedékessé váló követelések behajtására vonatkozó szabályokat tisztázni kell és meg kell erősíteni a Közösségek pénzügyi érdekeinek fokozott védelme érdekében. Különösen azokat a feltételeket kell meghatározni, amelyek mellett az EFA-t késedelmi kamat illeti meg.
- (20) Rendelkezni kell a követelések elévülési határidejéről. A Közösségre – szemben számos tagállammal – nem érvényes olyan elévülési határidő, amelynek elteltével a pénzügyi követelések elévülnek. A Közösséget nem köti elévülési határidő a harmadik féllel szemben fennálló követelések behajtása tekintetében sem. Ilyen határidők bevezetésének meg kell felelnie a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveinek.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o. A legutóbb az 1525/2007/EK rendelettel (HL L 343., 2007.12.27., 9. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb a 478/2007/EK, Euratom rendelettel (HL L 111., 2007.4.28., 13. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 83., 2003.4.1., 1. o.

(21) A költségvetési rendelettel, valamint az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK

- európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban tisztázni kell a közbeszerzési eljárásból való kizárás szabályait. Világosan meg kell különböztetni egymástól a kötelező kizárást, illetve az igazgatási szankció alapján történő kizárást. Ezenfelül a jogbiztonság és az arányosság érdekében rögzíteni kell a kizárás maximális időtartamát. Kivételt lehet biztosítani a kizárásra vonatkozó szabályok alól az áruk különösen kedvező feltételek mellett, az üzleti tevékenységét véglegesen felszámoló szállítótól, vagy vagyonfelügyelőtől, felszámolótól vagy végelszámolótól, csődegyezség, vagy ahhoz hasonló, a nemzeti jogban rögzített eljárás keretében történő beszerzését illetően.
- (22) Helyénvaló lehetővé tenni a Bizottság számára az 1605/2002/EK, Euratom rendeletnek megfelelően létrehozott, a kizárásra okot adó helyzetben lévő pályázókat és ajánlattevőket tartalmazó központi adatbázis használatát az EFA vonatkozásában.
- (23) A támogatásokat illetően a 103. cikket pontosítani kell, különösen azok tárgyi hatálya vonatkozásában. A támogatások kezelésének javítása és az eljárások egyszerűsítése érdekében lehetővé kell tenni a támogatások intézményi határozat vagy a kedvezményezettrel kötött megállapodás útján történő odaítélését, valamint a ténylegesen felmerült költségek visszatérítésének hagyományos módszere mellett engedélyezni kell az átalányfizetések használatát is. Végül az ellenőrzésekkel és biztosítékokkal kapcsolatos követelményeknek fokozottabban arányban kell állniuk a pénzügyi kockázatokkal.
- (24) Hasznosnak bizonyult az a szabály, amely szerint a támogatásokat ajánlatkérés alapján kell odaítélni. A tapasztalatok azonban azt mutatták, hogy bizonyos helyzetekben a tevékenység jellege nem hagy választási lehetőséget a kedvezményezettek kiválasztási módja terén. Ezért kifejezetten el kell ismerni, hogy felmerülhetnek ilyen kivételes esetek.
- (25) A működési költségekhez nyújtott támogatások esetében szükségtelenül szigorúnak bizonyult az a szabály, hogy a szükséges megállapodást legkésőbb a kedvezményezett költségvetési évének kezdetétől számított négy hónapon belül alá kell írni. A határidőt ezért hat hónapban kell meghatározni.
- (26) Mivel a támogatásokat továbbra is a kiválasztási és odaítélési kritériumok alapján kell odaítélni, nincs rá szükség, hogy minden esetben bizottság értékelje e kritériumokat. A kiválasztási kritériumok értékeléséhez más, rugalmasabb eszközök használatát is lehetővé kell tenni.
- (27) Az egyértelműség érdekében egyszerűsíteni kell a támogatások kedvezményezettjei által alkalmazandó közbeszerzési követelményekre vonatkozó szabályt. Ezenfelül kifejezetten rendelkezni kell arról az esetről, amikor valamely intézkedés végrehajtása harmadik félnek nyújtott pénzügyi támogatást tesz szükségessé,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

⁽¹⁾ HL L 134., 2004.4.30., 114. o. A legutóbb az 1422/2007/EK bizottsági rendelettel (HL L 317., 2007.12.5., 34. o.) módosított irányelv.

TARTALOMJEGYZÉK

	Cikkek
ELSŐ RÉSZ – ALAPRENDELKEZÉSEK	
I. CÍM – TÁRGY ÉS HATÁLY	1–5.
II. CÍM – KÖLTSÉGVETÉSI ALAPELVEK	6.
1. FEJEZET A TELJESSÉG ELVE	7–8.
2. FEJEZET AZ ELSZÁMOLÁSI EGYSÉG ELVE	9.
3. FEJEZET AZ EGYEDISÉG ELVE	10.
4. FEJEZET A HATÉKONY ÉS EREDMÉNYES PÉNZGAZDÁLKODÁS ELVE	11–13.
5. FEJEZET AZ ÁTLÁTHATÓSÁG ELVE	14.
III. CÍM – FORRÁSOK ÉS A TAGÁLLAMOK HOZZÁJÁRULÁSAI	
1. FEJEZET AZ EFA-FORRÁSOK ÖSSZETÉTELE	15–16.
IV. CÍM – AZ EFA-FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA	
1. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	17–19.
2. FEJEZET VÉGREHAJTÁSI MÓDOK	
1. szakasz Általános rendelkezések	20.
2. szakasz Decentralizált igazgatás	21–24.
3. szakasz Centralizált igazgatás	25–28.
4. szakasz Nemzetközi szervezetekkel közös igazgatás	29.
3. FEJEZET PÉNZÜGYI SZEREPLŐK	30.
1. szakasz A feladatok elkülönítésének elve	31.
2. szakasz Az engedélyezésre jogosult tisztviselő	32–38.
3. szakasz A számvitelért felelős tisztviselő	39–43.
4. szakasz Kifizetőhelyek	44–47.
5. szakasz Kifizetéskezelő	48–50.
4. FEJEZET A PÉNZÜGYI SZEREPLŐK FELELŐSSÉGE	
1. szakasz Általános szabályok	51–52.
2. szakasz Az engedélyezésre jogosult tisztviselőkre vonatkozó szabályok	53–54.
3. szakasz A számviteli tisztviselőkre és kifizetéskezelőkre vonatkozó szabályok	55–56.
5. FEJEZET BEVÉTELI MŰVELETEK	
1. szakasz Az EFA-források rendelkezésre bocsátása	57–61.
2. szakasz A követelésekre vonatkozó becslések	62.
3. szakasz A követelések megállapítása	63.

	Cikkek
4. szakasz A beszéd engedélyezése	64.
5. szakasz Beszéd	65.
6. FEJEZET KIADÁSI MŰVELETEK	
1. szakasz Általános rendelkezések	66.
2. szakasz Kiadásokra vállalt kötelezettség	67–72.
3. szakasz Kötelezettségvállalás a centralizált vagy közös igazgatás keretében	73–76.
4. szakasz Kötelezettségvállalás a decentralizált igazgatás keretében	77–80.
5. szakasz A kiadások érvényesítése	81.
6. szakasz A kiadások engedélyezése	82.
7. szakasz A kiadások kifizetése	83–86.
8. szakasz A kiadási műveletekre vonatkozó határidők	87.
7. FEJEZET INFORMATIKAI RENDSZEREK	88.
8. FEJEZET BELSŐ ELLENŐR	89–90.
V. CÍM – BESZERZÉS	
1. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	
1. szakasz Hatály és az odaítélés alapelvei	91–92.
2. szakasz Közzététel	93.
2. FEJEZET BESZERZÉSI ELJÁRÁSOK	94–99.
VI. CÍM – KÖZVETLEN MUNKAÉVGZÉS ÉS KÖZVETETT DECENTRALIZÁLT MŰVELETEK	100–102.
VII. CÍM – TÁMOGATÁSOK	
1. FEJEZET A TÁMOGATÁSOK FAJTÁI ÉS HATÁLYUK	103–104.
2. FEJEZET ALAPELVEK	105–109.
3. FEJEZET ODAÍTÉLÉSI ELJÁRÁS	110–112.
4. FEJEZET KIFIZETÉS ÉS ELLENŐRZÉS	113–115.
5. FEJEZET VÉGREHAJTÁS	116–117.
VIII. CÍM – A BESZÁMOLÓ BEMUTATÁSA ÉS SZÁMVITEL	
1. FEJEZET A BESZÁMOLÓ BEMUTATÁSA	118–125.
2. FEJEZET AZ EFA-FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁVAL KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁSOK	126.
3. FEJEZET SZÁMVITEL	127–133.
IX. CÍM – KÜLSŐ ELLENŐRZÉS ÉS MENTESÍTÉS	
1. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	134.

	Cikkek
2. FEJEZET KÜLSŐ ELLENŐRZÉS	135–141.
3. FEJEZET MENTESÍTÉS	142–144.
MÁSODIK RÉSZ – AZ EBB ÁLTAL KEZELT EFA-FORRÁSOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK	145–152.
HARMADIK RÉSZ – ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	
I. CÍM – ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK	
1. FEJEZET A KORÁBBI EFA-KBÓL FENNMARADÓ EGYENLEGEK ÁTVITELE	153–154.
2. FEJEZET A KORÁBBI EFA-KBÓL FENNMARADÓ EGYENLEGEK	155.
3. FEJEZET A KORÁBBI EFA-K VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	156.
4. FEJEZET ÁTMENETI IDŐSZAK	157–158.
II. CÍM – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	159.

ELSŐ RÉSZ

II. CÍM

ALAPRENDELKEZÉSEK

KÖLTSÉGVETÉSI ALAPELVEK

I. CÍM

6. cikk

TÁRGY ÉS HATÁLY

1. cikk

E rendelet rögzíti a 10. Európai Fejlesztési Alap (EFA) létrehozására és a forrásaival kapcsolatos pénzügyi feladatok végrehajtására, valamint az elszámolások bemutatására és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat.

2. cikk

(1) A Bizottság kötelezettséget vállal arra, hogy ellátja a Közösségnek az AKCS–EK megállapodás 57. cikkében és a tengerentúli társulási határozatban meghatározott feladatait.

Ennek érdekében a Bizottság vállalja az EFA-forrásokból vissza nem térítendő támogatás formájában – a kamattámogatás kivételével – finanszírozott műveletek pénzügyi lebonyolítását, és e rendelettel összhangban teljesíti a kifizetéseket.

(2) E rendelet alkalmazásában a Bizottság saját felelősségére és a rendelkezésre álló források keretén belül jár el.

3. cikk

A Közösség nevében eljáró Európai Beruházási Bank (EBB) feladata, hogy kezelje a beruházási hitelkeretet és a kamattámogatásokat, valamint a második részben megfogalmazott szabályokkal összhangban elvégezze a szükséges műveleteket. E tekintetben az EBB a Közösség nevében és felelősségére jár el.

Az EBB vállalja a saját forrásaiból nyújtott – adott esetben az EFA támogatásra szánt forrásaiból nyújtott kamattámogatásokkal kombinált – kölcsönök formájában végrehajtott műveletek pénzügyi lebonyolítását.

4. cikk

E rész és a harmadik rész rendelkezéseit kizárólag a Bizottság által kezelt EFA-forrásokkal kapcsolatos pénzügyi feladatok végrehajtására kell alkalmazni. A rendelkezések nem értelmezhetők oly módon, hogy azok az EBB által kezelt EFA-forrásokkal kapcsolatos pénzügyi feladatok végrehajtása tekintetében kötelezettségeket rónak a Bizottságra.

5. cikk

(1) eltérő rendelkezés hiányában az e rendeletben az AKCS-államokra való hivatkozások az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletének 13. és 14. cikkében megnevezett szervezetekre és képviselőkre is vonatkoznak, amelyeket az AKCS-államok kellően felhatalmazhatnak a megállapodás szerinti feladatok ellátására.

(2) A pénzügyi év január 1-jén kezdődik és december 31-én ér véget.

Az EFA-források meghatározása és az azokhoz kapcsolódó pénzügyi feladatok végrehajtása a következő, e rendeletben meghatározott alapelvekkel összhangban történik:

- a) teljesség;
- b) elszámolási egység;
- c) egyediség;
- d) hatékony és eredményes pénzgazdálkodás;
- e) átláthatóság.

1. FEJEZET

A teljesség elve

7. cikk

(1) Bevétel csak akkor szedhető be és kiadás csak akkor teljesíthető, ha azt az EFA valamely juttatására lekönnyvelték.

(2) A juttatásokat meghaladó kiadás nem köthető le és nem engedélyezhető.

(3) Az EFA tulajdonát képező pénzeszközök kamatát EFA-bevételeként kell a költségvetésben szerepeltetni.

8. cikk

(1) Az előfinanszírozásból származó kamatot az érintett programhoz vagy fellépéshez kell besorolni, és a kedvezményezettnek járó összegek egyenlegének kifizetéséből kell levonni.

(2) A Közösségek nem jogosultak kamatra az alábbi esetekben:

- a) nem jelentős összegű előfinanszírozás esetén;
- b) a 91. cikk értelmében vett közbeszerzési szerződés keretében kifizetett előfinanszírozás esetén;
- c) az intézmények tagjainak és alkalmazottainak az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatával, valamint a Közösségek egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételeivel (a továbbiakban: a személyzeti szabályzattal) összhangban fizetett előlegek esetén;
- d) a 20. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett közös igazgatás keretében fizetett előfinanszírozás esetén.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 3., 4. és 4a. cikke értelemszerűen alkalmazandó az (1) és (2) bekezdés végrehajtására.

2. FEJEZET

Az elszámolási egység elve

9. cikk

(1) Az EFA-források rendelkezésre bocsátása és felhasználása, illetve az elszámolás euróban történik.

A 39. cikkben említett pénzmozgások kezelése céljából azonban a számvitelért felelős tisztviselő a műveleteket euróban és más devizákban is lebonyolíthatja.

(2) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 7. és 8. cikke értelemszerűen alkalmazandó az (1) bekezdés végrehajtására.

3. FEJEZET

Az egyediség elve

10. cikk

Az EFA-források az AKCS–EK megállapodás, illetve a tengerentúli társulási határozat pénzügyi jegyzőkönyve szerint az együttműködés fő eszközeivel összhangban konkrét célokra előirányzott források.

Az AKCS-államokra vonatkozóan ezen eszközöket az AKCS–EK megállapodás Ib. mellékletében található pénzügyi jegyzőkönyv rögzíti. A források célhoz kötésének a belső megállapodás rendelkezéseit is alapul kell venniük, valamint figyelembe kell venniük a belső megállapodás 6. cikke keretében végzett programozáshoz és végrehajtáshoz kapcsolódó kiadások támogatására elkülönített forrásokat is.

A TOT-ok vonatkozásában ezen eszközöket a tengerentúli társulási határozat II Aa. melléklete tartalmazza. A források felosztása során figyelembe kell venni az említett melléklet 3. cikkének (4) bekezdésében előírt, fel nem osztott tartalékot és az 1. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében tanulmányokra vagy technikai segítségnyújtási intézkedésekre tartalékolt forrásokat.

4. FEJEZET

A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve

11. cikk

(1) Az EFA-forrásokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel, azaz a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elveivel összhangban kell felhasználni.

(2) A gazdaságosság elve megköveteli, hogy a tevékenységekhez felhasználandó források kellő időben, megfelelő mennyiségben és minőségben és a lehető legjobb áron álljanak rendelkezésre.

A hatékonyság elve a felhasznált források és az elért eredmények lehető legkedvezőbb viszonyára vonatkozik.

Az eredményesség elve a kitűzött meghatározott célok megvalósítására és a tervezett eredmények elérésére vonatkozik.

(3) Konkrét, mérhető, elérhető, lényegi és időzített célkitűzéseket kell tenni. E célkitűzések elérését teljesítménymutatók segítségével kell ellenőrizni.

12. cikk

A döntéshozatal javítása, különösen az 57. cikk szerinti tagállami hozzájárulások meghatározása és annak igazolása érdekében a következő értékelésekre van szükség:

- az EFA-források felhasználását az elvégzendő művelet előzetes értékelésének kell megelőznie;
- a műveletet utólagos értékelésnek kell alávetni annak biztosítása érdekében, hogy a tervezett eredmények igazolják az alkalmazott eszközöket.

13. cikk

(1) A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve megköveteli, hogy az EFA-források felhasználása minden igazgatási mód esetében a megfelelő, hatékony és eredményes belső ellenőrzéssel összhangban történjen.

(2) Az EFA-források felhasználásának alkalmazásában a belső ellenőrzés olyan folyamat, amely valamennyi irányítási szinten alkalmazandó, és amelynek célja, hogy ésszerű biztosítékot nyújtson az alábbi célkitűzések elérésére:

- a műveletek hatékonysága, eredményessége és gazdaságossága;
- a jelentések megbízhatósága;
- az eszközök és információk megőrzése;
- a csalás és szabálytalanságok megelőzése és felderítése;
- az alapul szolgáló ügyletek jogszerűségéhez és szabályszerűségéhez kapcsolódó kockázat megfelelő kezelése, figyelembe véve a programok többéves jellegét, valamint az érintett kifizetések jellegét.

5. FEJEZET

Az átláthatóság elve

14. cikk

(1) Az EFA-források meghatározása és felhasználása, valamint az elszámolások bemutatása az átláthatóság elvének megfelelően történik.

(2) A belső megállapodás 7. cikke szerinti, a kötelezettségvállalásokra és kifizetésekre vonatkozó éves becsléseket, valamint a rendelet 118. cikkében említett EFA-elszámolásokat közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(3) A Bizottság megfelelő módon rendelkezésre bocsátja az EFA-ból származó források kedvezményezettjeire vonatkozóan a rendelkezésére álló információkat, amennyiben az EFA-források végrehajtása centralizált alapon és közvetlenül a bizottsági szervezeti egységek által történik, más igazgatási módok esetében pedig a finanszírozás kedvezményezettjeire vonatkozó azon információkat, amelyeket a pénzügyi lebonyolítás feladataival megbízott jogalanyoktól kapott.

Ezen információk rendelkezésre bocsátásakor kellőképpen figyelembe kell venni a bizalmas kezelésre vonatkozó követelményeket, különös tekintettel a személyes adatok védelmére – a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽¹⁾, valamint a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2001. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁾ rögzítettek szerint –, továbbá a biztonságra vonatkozó követelményeket, figyelembe véve a 20. cikkben említett valamennyi igazgatási mód sajátosságait.

III. CÍM

FORRÁSOK ÉS A TAGÁLLAMOK HOZZÁJÁRULÁSAI

1. FEJEZET

Az EFA-források összetétele

15. cikk

Az EFA-források a belső megállapodás 1. cikkében meghatározott összeget tartalmazzák.

16. cikk

(1) A Bizottság a tagállamok és más adományozó országok – beleértve mindkét esetben állami és félállami szerveket – nevében kezelheti az általuk bizonyos EFA-finanszírozású projektekhez vagy programokhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulásokat vagy nemzetközi szervezetek ilyen hozzájárulásait, a 617/2007/EK rendelet 9. cikkének (1) és (2) bekezdésével összhangban.

(2) A Bizottság kezelheti továbbá a tagállamok által a 617/2007/EK rendelet 9. cikkének (4) és (5) bekezdésével összhangban nyújtott önkéntes pénzügyi hozzájárulásokat, valamint a vonatkozó kétoldalú megállapodásokban meghatározott bármely egyedi mechanizmust.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kiegészítő forrásokat ugyanazon szabályoknak megfelelően kell kezelni, mint az EFA-forrásokat.

IV. CÍM

AZ EFA-FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA

1. FEJEZET

Általános rendelkezések

17. cikk

A Bizottság az e rendeletben és belső szabályaiban megállapított feltételekkel összhangban, a mindenkori felhatalmazó jogi aktus keretein belül saját szervezeti egységein belül átruházhatja az EFA-források felhasználására vonatkozó hatáskört. A felhatalmazottak csak a kifejezetten rájuk ruházott hatáskörön belül járhatnak el.

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

18. cikk

(1) Az EFA-források felhasználásában, kezelésében, könyvvizsgálatában és ellenőrzésében résztvevő egyetlen pénzügyi szereplő és egyéb személy sem kezdeményezhet olyan intézkedéseket, amely összeférhetlenséghez vezet a saját és a Közösség érdekei között. Amennyiben érdekütközés állna elő, úgy a szóban forgó személynek tartózkodnia kell az ilyen intézkedésektől és az ügyet az illetékes hatóság elé kell utalnia.

(2) Összeférhetlenség áll fenn, ha az (1) bekezdésben hivatkozott pénzügyi szereplő vagy egyéb személy funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlása családi, érzelmi okok, politikai vagy nemzeti hovatartozással kapcsolatos, illetve gazdasági érdek vagy bármely más, a kedvezményezettrel közös érdek miatt veszélyeztetve van.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 34. cikke értelemszerűen alkalmazandó az (1) és a (2) bekezdés végrehajtására.

19. cikk

E cím alkalmazásában a „személyzet” kifejezés azon személyekre vonatkozik, akik a személyzeti szabályzat hatálya alá tartoznak.

2. FEJEZET

Végrehajtási módok

1. szakasz

Általános rendelkezés

20. cikk

(1) A Bizottság az EFA-forrásokat a 21–29. cikkben rögzített rendelkezésekkel összhangban az alábbi igazgatási módok egyike révén használja fel:

- a) decentralizált igazgatással;
- b) centralizált igazgatással;
- c) nemzetközi szervezetekkel való közös igazgatással.

(2) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet I. része IV. címének „A végrehajtás módszerei” című 2. fejezete értelemszerűen alkalmazandó e fejezet végrehajtására.

2. szakasz

Decentralizált igazgatás

21. cikk

Általános szabályként a Bizottság az EFA-forrásokkal kapcsolatos pénzügyi feladatok végrehajtását az alábbi módok egyike szerint végzi:

- a) az AKCS-államokkal együtt, decentralizált igazgatás keretében, valamint az AKCS-EK megállapodásban megfogalmazott feltételekkel összhangban és a feladatoknak a megállapodás 57. cikkében és IV. mellékletének 34., 35. és 36. cikkében előírt csoportosítását alkalmazva;

b) a TOT-okkal együtt, decentralizált igazgatás keretében, a tengerentúli társulási határozatban megfogalmazott feltételekkel és a határozat végrehajtására vonatkozó feltételekkel összhangban.

22. cikk

(1) A decentralizált igazgatás keretei között a Bizottság a (2), (3) és (4) bekezdésében meghatározott részletes szabályokkal összhangban hajtja végre az EFA-forrásokkal kapcsolatos pénzügyi műveleteket. A centralizált igazgatáshoz hasonlóan a Bizottság a fennmaradó feladatokat a 25. cikk (2)–(5) bekezdésében említett szervekre ruházhatja.

(2) A kedvezményezett AKCS-államok vagy TOT-ok:

- a) rendszeres ellenőrzések révén biztosítják az EFA-forrásokból finanszírozandó fellépések helyes végrehajtását;
- b) megteszik a megfelelő intézkedéseket a szabálytalanságok és a csalás megelőzésére, valamint szükség esetén bírósági eljárásokat kezdeményeznek a jogtalanul kifizetett pénzeszközök behajtására.

(3) A Bizottság annak érdekében, hogy a pénzeszközöket a vonatkozó szabályokkal összhangban és a ráruházott hatáskör keretén belül használják fel, olyan számlaelszámolási eljárásokat vagy pénzügyi korrekciós mechanizmusokat alkalmaz, amelyek lehetővé teszik számára az AKCS-EK megállapodás, különösen annak IV. melléklete 34. cikkének (1) bekezdése, valamint a tengerentúli társulási határozat, különösen annak 20. és 32. cikke szerinti kötelezettségeinek teljesítését.

(4) Azon partnerországoknak és -területeknek, amelyekre végrehajtási feladatokat ruháztak át, a 14. cikk (3) bekezdésével összhangban biztosítaniuk kell az EFA-tól származó finanszírozásban részesülő kedvezményezettek évente történő megfelelő utólagos közzétételét.

23. cikk

Az EFA-forrásokból finanszírozott műveletek AKCS-államok és TOT-ok által történő végrehajtását a Bizottság általi vizsgálatnak kell alávetni.

Ez a vizsgálat végrehajtható előzetes jóváhagyás, utólagos ellenőrzés vagy kombinált eljárás révén, az AKCS-EK megállapodás és a tengerentúli társulási határozat rendelkezéseivel, valamint az e határozatot végrehajtó intézkedésekkel összhangban.

24. cikk

Az AKCS-EK megállapodásban, a tengerentúli társulási határozatban és az említett határozat végrehajtására vonatkozó intézkedésekben előírt decentralizáció mértékétől függően a Bizottság igyekszik ösztönözni a kedvezményezett AKCS-államokat és TOT-okat arra, hogy az AKCS-EK megállapodás és a tengerentúli társulási határozat alapján rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása során tartsák be a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás 11. cikkben megfogalmazott elvét, különösen a következő kritériumok fokozatos alkalmazását:

- a) átlátható, megkülönböztetéstől mentes közbeszerzési és támogatás-odaítélési eljárások, amelyek kizárják az összeférhetetlenséget;

b) hatékony és eredményes belső ellenőrzési rendszer a műveletek igazgatására, amely magában foglalja az engedélyezésre jogosult tisztviselő és a számvitelért felelős tisztviselő vagy egyéb, azonos szerepkörök feladatainak tényleges különválasztását;

c) az EFA-források helyes felhasználásának igazolását és a pénzeszközök felhasználásának az EFA-számlákon való megjelenítését lehetővé tévő számviteli rendszer;

d) független külső ellenőrzést végző nemzeti intézmény által végzett független külső ellenőrzés;

e) a 101. cikk (1) bekezdésében említett, közvetlen munkavégzéssel végrehajtott műveletek esetében a kifizető szerveknél vezetett előlegszámlák kezelésére és vizsgálatára, valamint a kifizető szerveknél dolgozó előlegszámláló tisztviselő és számvitelért felelős tisztviselő felelősségi körének meghatározására vonatkozó megfelelő rendelkezések.

Az első albekezdés alkalmazásának céljából a Bizottság a kedvezményezett AKCS-államokkal és TOT-okkal egyetértésben belefoglalja a megfelelő rendelkezéseket a 70. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodásokba.

3. szakasz

Centralizált igazgatás

25. cikk

(1) Amennyiben a Bizottság központosított módon használja fel az EFA-forrásokat, a végrehajtás feladatait e cikk (2)–(4) bekezdésével és a 26–29. cikkel összhangban vagy közvetlenül a szervezeti egységekben, vagy közvetve végzik el.

Az – e cikk (2)–(4) bekezdésével, valamint a 27–29. cikkel összhangban történő – közvetett végrehajtás decentralizált igazgatás esetén a fennmaradó feladatokat e cikk (3) bekezdésében említett szervekre történő átruházására is alkalmazandó.

(2) A Bizottság nem ruházhatja át harmadik személyekre az AKCS-EK megállapodás vagy a tengerentúli társulási határozat szerinti végrehajtási hatáskörét, amennyiben e hatáskör gyakorlása politikai döntések meghozatalát is magában foglaló, széles mérlegelési jogkörrel jár. Az átruházott végrehajtási feladatokat világosan meg kell határozni és teljesítésüket teljes mértékben felügyelni kell.

A pénzügyi feladatok végrehajtásának átruházása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történik, és biztosítja a közösségi fellépések láthatóságát. Az ily módon átruházott végrehajtási feladatok nem idézhetnek elő összeférhetetlenséget.

(3) A (2) bekezdésben rögzített határokon belül a Bizottság közhatalmi feladatokat, különösen a pénzügyi feladatok végrehajtására vonatkozó feladatokat ruházhat át az alábbiakra:

- a) az 58/2003/EK tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ összhangban létrehozott végrehajtó hivatalok;

⁽¹⁾ HL L 11., 2003.1.16., 1. o.

- b) a magánjog vagy a közjog hatálya alá tartozó, közfeladatokat ellátó szervek, amelyek megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek ahhoz, hogy a rájuk ruházott feladatokat ellássák.

A Bizottság felhasználhatja az EFA-forrásokat arra, hogy e szervek adminisztratív költségeit megtérítse.

A Bizottság évente tájékoztatja a Tanácsot az érintett ügyekről, hivatalokról és szervekről, és megfelelőképpen indokolja a nemzeti hivatalok igénybevételét.

- (4) A megfelelő EFA-források (3) bekezdése a) pontjában említett hivatal általi felhasználásáért az adott hivatal igazgatója felelős.

- (5) Amennyiben a (3) bekezdésben említett hivatalok és szervek végrehajtási feladatokat látnak el, rendszeresen ellenőrzik, hogy az EFA-forrásokból finanszírozott fellépéseket megfelelően hajtották végre.

E hivatalok és szervek megteszik a megfelelő intézkedéseket a szabálytalanságok és a csalás megelőzésére, valamint szükség esetén bírósági eljárásokat kezdeményeznek a jogtalanul kifizetett vagy nem megfelelően felhasznált pénzeszközök behajtására.

26. cikk

Amennyiben a Bizottság közvetett centralizált igazgatás keretében használja fel az EFA-forrásokat, először meg kell győződnie arról, hogy azon szervezetekben, amelyekre a végrehajtást átruházza, léteznek és megfelelően működnek a következők:

- a) átlátható, megkülönböztetéstől mentes közbeszerzési és támogatás-odaítélési eljárások, amelyek kizárják az összeférhetetlenséget és összhangban vannak az V. és VII. címmel;
- b) hatékony és eredményes belső ellenőrzési rendszer a műveletek igazgatására, amely magában foglalja az engedélyezésre jogosult tisztviselő és a számvitelért felelős tisztviselő vagy egyéb, azonos szerepkörök feladatainak tényleges különválasztását;
- c) az EFA-források helyes felhasználásának igazolását és a pénzeszközök felhasználásának az EFA-számlákon való megjelenítését lehetővé tévő számviteli rendszer;
- d) független külső ellenőrzés;
- e) információkhoz való nyilvános hozzáférés, a közösségi szabályozásban előírt szinten;
- f) az EFA-tól származó források kedvezményezettjeinek a 14. cikk (3) bekezdésével összhangban történő, évenkénti megfelelő utólagos közzététele.

A Bizottság – a nemzetközileg elfogadott szabványok kellő figyelembevételével – elfogadhatja, hogy a 25. cikk (3) bekezdésében említett hivatalok és szervek ellenőrzési, számviteli, közbeszerzési és támogatás-odaítélési rendszerei egyenértékűek a Bizottság saját rendszereivel.

27. cikk

- (1) A Bizottság biztosítja az átruházott feladatok végrehajtásának felügyeletét, értékelését és ellenőrzését. Amennyiben saját ellenőrzési rendszereit használva végez ellenőrzéseket, úgy figyelembe veszi az ellenőrző rendszerek egyenértékűségét.

- (2) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a Bizottság szervezeti egységei tekintetében ugyanazzal a hatáskörrel rendelkezik, mint azon szervek tekintetében, amelyekre a Bizottság feladatokat ruházott át. A szóban forgó szervek meghozzák az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az OLAF-ot segítsék a belső vizsgálatok elvégzésében. Az e szervek által az EFA-források felhasználása érdekében tett intézkedéseknek és különösen az általuk hozott határozatoknak vagy az általuk megkötött szerződéseknek kifejezetten ugyanazon ellenőrzéseket kell előírniuk, mint amelyeket a 70. cikk (4) bekezdése előír.

28. cikk

A Bizottság nem bízhatja az EFA-forrásokból származó pénzeszközök felhasználására vonatkozó intézkedéseket, különösen a kifizetéseket és behajtásokat a 25. cikk (3) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említettektől eltérő külső, a magánjog hatálya alá tartozó jogalanyokra vagy szervekre, kivéve azon különleges eseteket, amikor a kifizetéseket a Bizottság által meghatározott kedvezményezettek felé kell teljesíteni, a kifizetésekre a Bizottság által rögzített feltételek és összegek vonatkoznak, és a kifizetést végrehajtó jogalanyok vagy szervek nem rendelkeznek diszkrecionális jogkörrel.

A Bizottság csak olyan feladatokat ruházhat át szerződés alapján a 25. cikk (3) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említettektől eltérő, külső, a magánjog hatálya alá tartozó intézményekre vagy szervekre, amelyek kifejezetten technikai szakértői, adminisztratív, előkészítő vagy kiegészítő jellegűek, és nem járnak hatósági jogkörök és mérlegelési jogkör gyakorlásával.

4. szakasz

Nemzetközi szervezetekkel közös igazgatás

29. cikk

- (1) Amennyiben a Bizottság közös igazgatás keretében használja fel az EFA-forrásokat, bizonyos végrehajtási feladatokat nemzetközi szervezetekre ruház át az alábbi esetekben:

- a) valahányszor a Bizottságot és a nemzetközi szervezetet hosszú távú keretegyezmény kötelezi, amely megállapítja együttműködésük igazgatási és pénzügyi feltételeit;
- b) valahányszor a Bizottság és a nemzetközi szervezet közös projektet vagy programot dolgoz ki;
- c) amennyiben számos adományozó pénzügyi összegeit összevonják, és nem rendelik hozzá külön jogcímekekhez vagy kiadási kategóriákhoz, azaz többadományozós fellépések esetén.

E szervezetek elszámolási, könyvvizsgálati, belső ellenőrzési és beszerzési eljárásaikban olyan szabványokat alkalmaznak, amelyek nemzetközileg elfogadott szabványokkal egyenértékű garanciákkal rendelkeznek.

(2) Az EFA-forrásokból finanszírozott műveletek nemzetközi szervezetek által történő végrehajtását a Bizottság általi vizsgálatnak kell alávetni. Az ilyen vizsgálatok eszközei az előzetes engedélyezés, az utólagos ellenőrzés vagy az összevont eljárás.

(3) A nemzetközi szervezetekkel a források rendelkezésre bocsátásáról kötött egyedi megállapodások részletes rendelkezéseket tartalmaznak az e nemzetközi szervezetekre ruházott feladatok végrehajtását illetően.

(4) A végrehajtási feladatokkal megbízott nemzetközi szervezetek – a 14. cikk (3) bekezdésével összhangban – biztosítják az EFA-forrásokból részesülő kedvezményezettek jegyzékének évenkénti megfelelő, utólagos közzétételét.

3. FEJEZET

Pénzügyi szereplők

30. cikk

A Bizottság minden pénzügyi szereplő számára biztosítja a feladatai ellátásához szükséges forrásokat, valamint a feladatait, jogait és kötelezettségeit részletesen leíró szabályzatot.

1. szakasz

A feladatok elkülönítésének elve

31. cikk

Az engedélyezésre jogosult tisztviselő és a számvitelért felelős tisztviselő feladatait el kell különíteni; e feladatok kölcsönösen összeférhetetlenek.

2. szakasz

Az engedélyezésre jogosult tisztviselő

32. cikk

(1) A 2. cikkben említett műveletek pénzügyi lebonyolítása során a Bizottság látja el az engedélyezésre jogosult tisztviselő kötelezettségeit.

(2) A Bizottság meghatározza, mely megfelelő besorolású alkalmazottakra ruházza át az engedélyezésre jogosult tisztviselő feladatkörét, az átruházott hatáskör kiterjedését, valamint a lehetőséget az átruházott hatáskör továbbruházására.

(3) Az engedélyezésre jogosult tisztviselő hatásköreit kizárólag a személyzetre lehet átruházni és továbbruházni.

(4) A felhatalmazás vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselők csak a felhatalmazó jogi aktus keretein belül járhatnak el. A felhatalmazás vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő munkáját segítheti a személyzet egy vagy több tagja, aki(ke)t az engedélyezésre jogosult tisztviselő felelősségére bizonyos, az EFA-források felhasználásához vagy az elszámoláshoz szükséges feladatokkal bíznak meg.

33. cikk

Az engedélyezésre jogosult tisztviselő felelős a következőkért:

- a kiadások és bevételek végrehajtása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek tiszteletben tartásával;
- a jogszerűség és szabályszerűség elveinek való megfelelés biztosítása.

34. cikk

(1) A kiadások végrehajtása során a felhatalmazás vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselők pénzügyi és – adott esetben – jogi kötelezettségeket vállalnak, érvényesítik a kiadásokat, engedélyezik a kifizetéseket, valamint előzetes intézkedéseket tesznek az EFA-források felhasználására.

(2) A bevételek végrehajtása az esedékessé váló követelésekre vonatkozó becslések elkészítését, a behajtandó követelések megállapítását és a beszedési utalványok kibocsátását foglalja magában. A bevételek végrehajtása adott esetben magában foglalja a megállapított követelésekről történő lemondást is.

35. cikk

Azoktól az esetektől eltekintve, ahol az igazgatás centralizált vagy nemzetközi szervezetekkel közösen történik, a programok vagy projektek megvalósítására vonatkozó műveleteket az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletének 35. cikkében és a tengerentúli társulási határozat végrehajtására vonatkozó intézkedésekben meghatározottak szerint a Bizottsággal szoros együttműködve az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő végzi, az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletének 34., 35. és 36. cikkével összhangban.

36. cikk

(1) Amennyiben a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő tudomást szerez az EFA-források kezelésére vonatkozó eljárások végrehajtása során előforduló problémákról, az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselővel együtt felveszi a kapcsolatot az illetékes személyekkel és megteszi a szükséges intézkedéseket a problémák orvoslására.

Amennyiben az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő nem tesz eleget az AKCS–EK megállapodás értelmében ráruházott feladatoknak vagy képtelen ellátni ezeket, a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő ideiglenesen átveheti funkcióinak ellátását, ez esetben a Bizottság az adott AKCS-állam számára elkülönített források terhére igényt tarthat a rendkívüli adminisztratív feladatokkal kapcsolatos költségek megtérítésére.

(2) A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő részéről az (1) bekezdés szerint hozott bármely intézkedést az érintett, engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő nevében és megbízásából megtett intézkedésnek kell tekinteni.

37. cikk

(1) A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő a Bizottság által elfogadott minimumszabályokkal összhangban – figyelembe véve az igazgatási környezettel összefüggő kockázatokot és a finanszírozott tevékenységek jellegét – létrehozza a feladatainak teljesítéséhez megfelelő szervezeti struktúrát, valamint a belső igazgatási és ellenőrzési rendszereket és eljárásokat, beleértve adott esetben az utólagos ellenőrzéseket is.

(2) Egy adott művelet engedélyezése előtt a művelet kezdeményezőjétől eltérő alkalmazottaknak ellenőrizniük kell a műveleti és pénzügyi szempontokat. A kezdeményezés, valamint a műveletet megelőző és a műveletet követő ellenőrzés különálló feladat.

(3) A pénzügyi műveletek irányítását ellenőrző minden személynek rendelkeznie kell a szükséges szakmai képzéssel. E személyek a Bizottság által meghatározott specifikus szakmai előírások alapján járnak el.

(4) A személyzet bármely, a tranzakciók pénzügyi lebonyolításában és ellenőrzésében részt vevő tagja, aki úgy véli, hogy egy határozat, amelynek alkalmazását vagy az ahhoz való beleegezését felettese kérte tőle, szabálytalan vagy ellentétes a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel, illetve az általa betartandó szakmai szabályokkal, írásban tájékoztatja a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőt, és ha utóbbi nem jár el, az 54. cikk (3) bekezdésében említett testületet.

Csalás, korrupció vagy egyéb olyan törvénytelen tevékenység esetén, amely sértheti a Közösség érdekeit, tájékoztatja a vonatkozó jogszabályok által kijelölt hatóságokat és szerveket.

38. cikk

A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő éves tevékenységi jelentés formájában számol be a Bizottságnak feladatai teljesítéséről; a jelentés pénzügyi és igazgatási információkat tartalmaz annak alátámasztásául, hogy a jelentésben szereplő adatok megbízható és valós képet alkotnak a helyzetről, hacsak a bevételek és kiadások meghatározott területeihez kapcsolódó fenntartásokban másként nem szerepel.

A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő e jelentésben beszámol a műveletek kitűzött célokhoz viszonyított eredményéről, az e műveletekhez kapcsolódó kockázatokról, a rendelkezésre álló források felhasználásáról, valamint a belső ellenőrző rendszer hatékonyságáról és eredményességéről. A belső ellenőr tudomásul veszi az éves jelentést és az esetleges egyéb szolgáltatott információkat. A Bizottság minden évben legkésőbb június 15-ig megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az előző évre vonatkozó tevékenységi jelentésről készült összefoglalót.

3. szakasz

A számvitelért felelős tisztviselő

39. cikk

(1) A Bizottság kinevezi a számvitelért felelős tisztviselőt, aki az alábbiakért felelős:

- a) a kifizetések megfelelő végrehajtása, a bevételek beszedése és a megállapított követelések behajtása;
- b) a beszámoló elkészítése és bemutatása a VIII. címmel összhangban;
- c) könyvvezetés a következőkről:
  - i. a 15. cikkben említett juttatások, kivéve a beruházási hitelkeretet és a kamattámogatásokat;
  - ii. a 70. cikkben említett kötelezettségvállalások;
  - iii. kifizetések, bevételek és tartozások;
- d) a számviteli szabályok és módszerek, valamint a számlatükör VIII. címmel összhangban történő meghatározása;
- e) a számviteli rendszerek megállapítása és érvényesítése, és – adott esetben – a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő által a számviteli információ biztosítása vagy igazolása érdekében lefektetett rendszerek érvényesítése;
- f) pénztárkezelés.

A számvitelért felelős tisztviselő jogosult ellenőrizni az első albekezdés e) pontjában említett érvényesítési kritériumok betartását.

(2) A számvitelért felelős tisztviselő a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőtől és az EBB-től megkapja az általuk megbízhatóként garantált összes olyan információt, amely szükséges azon elszámolások elkészítéséhez, amelyek valós képet adnak az EFA-forrásokkal kapcsolatos pénzügyi műveletek végrehajtásáról.

40. cikk

(1) Az elszámolásokat a számvitelért felelős tisztviselő – azok bizottsági elfogadása előtt – aláírja, ezzel igazolva, hogy kellő bizonyossággal rendelkezik arról, hogy az elszámolások megbízható és valós képet adnak az EFA pénzügyi helyzetéről.

Ennek érdekében a számvitelért felelős tisztviselő meggyőződik arról, hogy:

- a) az elszámolásokat az e rendeletben az EFA-elszámolások vonatkozásában rögzítetteknek megfelelően, az ő felelősségére létrehozott számviteli szabályokkal, módszerekkel és számviteli rendszerekkel összhangban állították össze;
- b) a számlákon valamennyi bevétel és kiadás szerepel.

A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő továbbít minden információt, amelyre a számvitelért felelős tisztviselőnek feladatai elvégzéséhez szüksége van.

Az engedélyezésre jogosult tisztviselő továbbra is teljes egészében felelős az általa kezelt pénzeszközök megfelelő felhasználásáért, valamint az ellenőrzése alá tartozó kiadások jogszerűségéért és szabályszerű voltáért.

41. cikk

A számvitelért felelős tisztviselő jogosult ellenőrizni a kapott információt, valamint további, a beszámoló aláírásával való ellátás céljából szükségesnek ítélt ellenőrzéseket végezni. Amennyiben szükséges, a számvitelért felelős tisztviselő fenntartásokkal él, pontosan megmagyarázva azok jellegét és hatályát.

42. cikk

Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, kizárólag a számvitelért felelős tisztviselő jogosult a pénzeszközök és azzal egyenértékű eszközök kezelésére. Felel továbbá ezek megóvásáért.

43. cikk

Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, kizárólag a számvitelért felelős tisztviselő ruházhat át feladatai teljesítése során bizonyos feladatokat beosztottjaira.

Az átruházás eszköze megállapítja az átruházás alanyára bízott feladatokat.

4. szakasz

Kifizetőhelyek

44. cikk

(1) Az AKCS–EK megállapodás IV. melléklete 37. cikkének (1) és (4) bekezdésében vagy a tengerentúli társulási határozat végrehajtására vonatkozó intézkedésekben rögzített kifizetések teljesítése érdekében a számvitelért felelős tisztviselő számlákat nyit az AKCS-államok és a TOT-ok pénzügyi intézményeiben az AKCS-államok nemzeti valutáiban vagy a TOT-ok helyi valutáiban esedékes fizetések teljesítéséhez, illetve a tagállamok pénzügyi intézményeiben az euróban és egyéb valutákban esedékes fizetések teljesítéséhez.

(2) E pénzügyi intézmények kifizetőhelyként működnek: a számvitelért felelős tisztviselő utasítására kifizetéseket teljesítenek.

(3) Az AKCS–EK megállapodás IV. melléklete 37. cikkének (2) bekezdésével összhangban az AKCS-államok és TOT-ok pénzügyi intézményeiben nyitott számlákon letétbe helyezett pénzeszközök nem kamatoznak, és a pénzügyi intézmények nem kapnak díjazást a szolgáltatásaikért.

A belső megállapodás 1. cikkének (6) bekezdésével összhangban a tagállamok pénzügyi intézményeiben nyitott számlákon letétbe helyezett pénzeszközök kamatoznak. E kamatokat a fenti cikkben előírt számlák egyikén írják jóvá.

45. cikk

Az AKCS–EK megállapodás IV. melléklete 37. cikkében vagy a tengerentúli társulási határozat végrehajtására vonatkozó intézkedésekben meghatározott kifizetőhelyek és a Bizottság közötti kapcsolatot szerződésekben kell szabályozni. Az aláírt

szerződések egy-egy példányát tájékoztatásul meg kell küldeni a Számvevőszéknek.

46. cikk

(1) A Bizottság az 59. cikk (3) bekezdése értelmében nyitott, elkülönített számlákról átutalja a nevében a 44. cikkel összhangban nyitott számlák feltöltéséhez szükséges összegeket. Az ilyen átutalásokat a projektek és programok készpénzigényei alapján teljesítik.

(2) A Bizottság megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az 59. cikk (3) bekezdésében említett, elkülönített számláról szükséges kivéteket oly módon teljesítsék, hogy a számlákon kezelt pénzeszközök elosztása továbbra is megfeleljen annak az aránynak, amelyben a különböző tagállamok hozzájárulnak az EFA-hoz.

47. cikk

Az EFA-számlákra vonatkozó műveletek végrehajtására felhatalmazott, a Bizottság alkalmazásában álló személyzet aláírásminőségét a számlák megnyitásakor letétbe kell helyezni az érintett bankoknál, illetve a későbbiekben kinevezett személyzet esetében a kinevezéskor.

5. szakasz

Kifizetéskezelő

48. cikk

(1) A 44. cikkben előírt kifizetések teljesítése érdekében a számvitelért felelős tisztviselő kifizetéskezelőt nevez ki, aki a kifizetőhely számláján keresztül végrehajtja a helyi kifizetéseket.

(2) A kifizetéskezelőt a tisztviselők vagy – amennyiben szükséges és kellően indokolt – a személyzet egyéb tagjai közül választják ki.

49. cikk

(1) A kifizetéskezelő kinevezése a számvitelért felelős tisztviselő határozata révén történik, az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő kellően megalapozott javaslata alapján. A határozat meghatározza a kifizetéskezelő, valamint az engedélyezésre jogosult tisztviselő felelősségi körét és kötelezettségeit.

A határozat legalább a következőket tartalmazza:

- az igazoló okiratok előállításának gyakorisága és az előállításuk során követendő eljárás;
- a kifizetőhely számlájának feltöltése során követendő eljárás;
- a számvitelért felelős tisztviselő által a kifizetéskezelőnek adott felhatalmazás érvényességi ideje;
- a kinevezett kifizetéskezelő személyazonossága.

Az első albekezdésben említett határozat módosítása ugyancsak a számvitelért felelős tisztviselő – az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő kellően megalapozott javaslatán alapuló – határozata alapján történik.

(2) A kifizetéskezelő – a számvitelért felelős tisztviselő utasítását követően – megfelelően engedélyezett kifizetéseket teljesíthet harmadik felek felé, a kifizetőhely számlája pozitív egyenlegének erejéig.

50. cikk

A helyi bankszámlák feltöltése

A számvitelért felelős tisztviselő feltölti a kifizetőhely számláit, és felügyeli e számlákat a számlanyitás, az aláírási jogok átruházása, valamint a helyszíni ellenőrzések és a központi számlák ellenőrzése tekintetében.

A kifizetőhely számláin közvetlenül jóváírhatók különböző egyéb helyi bevételek, amelyek az alábbiakból származnak:

- a) egyéb visszafizetések;
- b) beszédési utalványok.

4. FEJEZET

A pénzügyi szereplők felelőssége

1. szakasz

Általános szabályok

51. cikk

(1) A fegyelmi eljárás sérelme nélkül a felhatalmazás vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselők esetében az őket kinevező hatóság bármikor átmenetileg vagy végleg visszavonhatja a felhatalmazást vagy továbbadott felhatalmazást.

(2) A fegyelmi eljárás sérelme nélkül a számvitelért felelős tisztviselőt a Bizottság bármikor átmenetileg vagy végleg felmentheti feladatai ellátása alól.

(3) A fegyelmi eljárás sérelme nélkül a kifizetéskezelőket a kinevező hatóság bármikor ideiglenesen vagy véglegesen felmentheti feladatai ellátása alól.

52. cikk

(1) E fejezet rendelkezései nem érintik azon büntetőjogi felelősséget, amelyet az 51. cikkben említett pénzügyi szereplők viselnek az alkalmazandó nemzeti jog rendelkezéseinek, valamint a Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről és a személyzetet vagy a tagállamok tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló hatályos rendelkezéseknek megfelelően.

(2) Minden engedélyezésre jogosult tisztviselőt, számvitelért felelős tisztviselőt vagy kifizetéskezelőt a személyzeti szabályzatban megállapított fegyelmi felelősség és kártérítési kötelezettség terheli e rendelet 53–56. cikkének sérelme nélkül.

Csalás, korrupció vagy egyéb olyan törvénytelen tevékenység esetén, amely sértheti a Közösség érdekeit, az úgról tájékoztatják az illetékes hatóságokat vagy szerveket.

2. szakasz

Az engedélyezésre jogosult tisztviselőkre vonatkozó szabályok

53. cikk

Az engedélyezésre jogosult tisztviselő 52. cikk (2) bekezdésében említett kártérítési kötelezettsége különösen az alábbi helyzetekre vonatkozik:

- a) az engedélyezésre jogosult tisztviselő – szándékosan vagy súlyos gondatlanságból – behajtandó követelések megállapításáról dönt vagy beszédési utalványokat bocsát ki, kiadásokra kötelezettséget vállal vagy kifizetési utalványt ír alá anélkül, hogy e rendeletnek megfelelné;
- b) az engedélyezésre jogosult tisztviselő – szándékosan vagy súlyos gondatlanságból – elmulaszt összeállítani egy követelést megalapozó dokumentumot, elmulaszt kibocsátani vagy késedelmesen bocsát ki egy beszédési utalványt, vagy késedelmesen bocsát ki egy kifizetési utalványt, ami a Bizottság harmadik fellel szembeni polgárjogi felelősségét vonhatja maga után.

54. cikk

(1) Amennyiben a felhatalmazás vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő úgy véli, hogy a felelősségi körébe tartozó határozat szabálytalan vagy ellentétes a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel, úgy írásban tájékoztatja az őt felhatalmazó hatóságot. Amennyiben a felhatalmazó hatóság írásban indokolt utasítást ad a felhatalmazás vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőnek az adott határozat meghozatalára, úgy ez utóbbi nem tekinthető felelősnek.

(2) Továbbadott felhatalmazás esetén a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő továbbra is felelős a létrehozott belső igazgatási és ellenőrzési rendszerek hatékonyságáért és eredményességéért, és a továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő kiválasztásáért.

(3) A Bizottság által az 1605/2002/EK, Euratom rendelettel összhangban létrehozott, pénzügyi szabálytalanságokkal foglalkozó külön testület illetékes meghatározni az EFA vonatkozásában, hogy történt-e pénzügyi szabálytalanság, és ennek esetleges következményeit. Az EFA-források Bizottság általi kezelése tekintetében az ügyeket a 2342/2002/EK, Euratom rendelet 75. cikkében előírtak szerint utalják a testület elé.

E testület véleménye alapján a Bizottság dönt arról, hogy kezdeményez-e fegyelmi vagy kártérítési eljárást. Amennyiben a testület rendszerfüggő problémákra bukkan, ajánlásait is tartalmazó jelentést küld a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselőnek (feltéve, hogy ez utóbbi személyesen nem érintett), valamint a belső ellenőrnek.

3. szakasz

**A számviteli tisztviselőkre és
kifizetéskezelőkre vonatkozó szabályok**

55. cikk

A számvitelért felelős tisztviselőt a személyzeti szabályzatban megállapított fegyelmi felelősség és kártérítési kötelezettség terheli, a személyzeti szabályzatnak megfelelően és az abban foglalt eljárásokkal összhangban. A számvitelért felelős tisztviselő különösen felelőssé tehető a kötelezettségzegés következő formáiért:

- a) a rábízott készpénz, vagyontárgyak és dokumentumok elvesztése vagy megrongálása;
- b) bankszámlák vagy postai elszámolási számlák jogosulatlan megváltoztatása;
- c) olyan összegek beszedése vagy kifizetése, amelyek nincsenek összhangban a megfelelő beszedési, illetve kifizetési utalványokkal;
- d) esedékes bevételek beszedésének elmulasztása.

56. cikk

A kifizetéskezelőt a személyzeti szabályzatban megállapított fegyelmi felelősség és kártérítési kötelezettség terheli, a személyzeti szabályzatnak megfelelően és az abban foglalt eljárásokkal összhangban. A kifizetéskezelő különösen felelőssé tehető a kötelezettségzegés következő formáiért:

- a) a rábízott készpénz, vagyontárgyak és dokumentumok elvesztése vagy megrongálása;
- b) amennyiben nem tud megfelelő bizonylatokat felmutatni az általa eszközölt kifizetésekről;
- c) a jogosultaktól eltérő személyek részére teljesített kifizetés;
- d) esedékes bevételek beszedésének elmulasztása.

5. FEJEZET

Bevételi műveletek

1. szakasz

Az EFA-források rendelkezésre bocsátása

57. cikk

(1) A belső megállapodás 7. cikkével összhangban az $n + 2$. évre szóló hozzájárulások éves összegének felső határát és az $n + 1$. évre szóló hozzájárulás éves összegét a (2)–(7) bekezdésben meghatározott eljárásnak megfelelően kell megállapítani. Az éves hozzájárulásokat három részletben kell befizetni. Ezeket a (2)–(7) bekezdésben meghatározott eljárásnak megfelelően kell megállapítani.

(2) A Bizottság n . év október 15-ig javaslatot nyújt be, amely a következőket tartalmazza:

- az $n + 2$. évre szóló hozzájárulás éves összegének felső határa;
- az $n + 1$. évre szóló hozzájárulás éves összege;
- az $n + 1$. évre szóló hozzájárulás első részletének összege.

A Tanács n . év november 15-ig határoz e javaslatról.

A tagállamok az $n + 1$. évre szóló hozzájárulás első részletét legkésőbb $n + 1$. év január 21-ig befizetik.

(3) A Bizottság $n + 1$. év június 15-ig javaslatot nyújt be, amely az alábbiakat tartalmazza:

- az $n + 1$. évre szóló hozzájárulás második részletének összege;
- az $n + 1$. évre szóló hozzájárulásnak a tényleges igények alapján felülvizsgált éves összege, amennyiben – a belső megállapodás 7. cikkének (3) bekezdésével összhangban – az éves összeg eltér a tényleges igényektől.

A Tanács legkésőbb 21 naptári nappal a bizottsági javaslat benyújtását követően határoz a javaslatról.

A tagállamok a második részletet legkésőbb 21 naptári nappal azt követően befizetik, hogy a Tanács határozatáról értesítést kaptak.

(4) A Bizottság $n + 1$. év június 15-ig – figyelembe véve az EBB-nek a beruházási hitelkeret kezelésére és működésére, többek között a kamattámogatásra vonatkozó előrejelzéseit – elkészíti az n . évben tett, valamint az $n + 1$. és az $n + 2$. évben teendő kötelezettségvállalásokat, kifizetéseket és a hozzájárulási felhívások éves összegét tartalmazó kimutatást, és elküldi azt a Tanácsnak. Ezen, az $n + 1$. és az $n + 2$. évre szóló összegeket a források javasolt szintjének eredményes teljesítésére való képesség alapján kell meghatározni.

(5) A Bizottság $n + 1$. év október 10-ig javaslatot nyújt be, amely az alábbiakat tartalmazza:

- az $n + 1$. évre szóló éves hozzájárulás harmadik részlete;
- az $n + 1$. évre szóló hozzájárulásnak a tényleges igények alapján felülvizsgált éves összege, amennyiben – a belső megállapodás 7. cikkének (3) bekezdésével összhangban – az éves összeg eltér a tényleges igényektől.

A Tanács legkésőbb 21 naptári nappal a bizottsági javaslat benyújtását követően határoz a javaslatról.

A tagállamok a harmadik részletet legkésőbb 21 naptári nappal azt követően befizetik, hogy Tanács határozatáról értesítést kaptak.

(6) Az egy adott évre vonatkozó részletek összege nem haladhatja meg az azon évre meghatározott hozzájárulás éves összegét. A hozzájárulás éves összege nem haladhatja meg az azon évre meghatározott felső határt. A felső határt kizárólag a belső megállapodás 7. cikkének (4) pontja szerint lehet növelni. A felső határ esetleges növelését bele kell foglalni a fenti (2)–(5) bekezdésben említett javaslatokba.

(7) Az $n + 2$. évre szóló hozzájárulás éves összegének felső határával, az $n + 1$. évre szóló hozzájárulás éves összegével és a hozzájárulások részleteivel kapcsolatban meg kell határozni a következőket, az 1–5. cikknek megfelelően:

- a) a Bizottság által kezelt összeg; és
- b) az EBB által kezelt összeg, ideértve a kamattámogatást is.

58. cikk

(1) Az egyes tagállamok által fizetendő, az 57. cikkben említett részleteket úgy kell megállapítani, hogy arányosak legyenek az adott tagállamnak az EFA-hoz való, a belső megállapodás 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott hozzájárulásával.

(2) A hozzájárulások lehívása során először a korábbi EFA-kra meghatározott összegeket kell felhasználni egymás után.

59. cikk

(1) A tagállamok pénzügyi hozzájárulásait euróban kell meghatározni.

(2) Minden tagállam euróban fizeti be hozzájárulásának összegét.

(3) A Bizottságnak az 57. cikk (7) bekezdésének a) pontja értelmében járó összeg tekintetében a pénzügyi hozzájárulásokat mindegyik tagállam az „Európai Közösségek Bizottsága – Európai Fejlesztési Alap” megjelölésű, a tagállam jegybankjában vagy az által kijelölt pénzügyi intézménynél nyitott elkülönített számlára írja jóvá. Az ilyen hozzájárulások összege mindaddig ezen az elkülönített számlán marad, amíg teljesíteni nem kell az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletének 37. cikkében vagy a tengerektől társulási határozat végrehajtására vonatkozó intézkedésekben említett fizetéseket.

Az EBB-nek az 57. cikk (7) bekezdésének b) pontja értelmében járó összeg tekintetében a pénzügyi hozzájárulásokat az egyes tagállamok a 146. cikkkel összhangban írják jóvá.

Szükség esetén a Bizottság megfelelő technikai segítséget nyújt a Tanács 57. cikkben említett határozatainak végrehajtásához.

60. cikk

(1) Amennyiben az e cikk alapján befizetendő hozzájárulások egy adott részletét az 57. cikk (2)–(5) bekezdésében megadott határidőre nem fizetik be, az érintett tagállamnak a be nem fizetett összeg után kamatot kell fizetnie.

(2) A kamat mértéke az Európai Központi Bank által refinanszírozási alaptevékenységeinél az összeg esedékessége szerinti hónap első munkanapján alkalmazott, az Európai Unió

Hivatalos Lapjának C. sorozatában közzétett kamatlábnál két százalékponttal magasabb. A késedelem minden egyes hónapjában a kamatlábat további negyed százalékponttal növeli.

A kamatot a késedelem teljes időtartamára felszámolják és az érintett részletfizetés teljesítésének határidejét követő első naptári naptól számítják.

(3) A Bizottságnak az 57. cikk (7) bekezdésének a) pontja értelmében járó összegre fizetendő késedelmi kamatot a belső megállapodás 1. cikkének (6) bekezdésében említett számlák egyikén kell jóváírni.

Az EBB-nek az 57. cikk (7) bekezdésének b) pontja értelmében járó összegre fizetendő késedelmi kamatot a beruházási hitelkeret számláján kell jóváírni.

61. cikk

(5) Az AKCS–EK megállapodás Ib. mellékletében szereplő pénzügyi jegyzőkönyv lejártát követően a hozzájárulásoknak azt a részét, amelyet a tagállamoknak az 57. cikkkel összhangban továbbra is be kell fizetniük, a Bizottság az e rendeletben megállapított feltételekkel összhangban szükség esetén lehívhatja.

2. szakasz

A követelésekre vonatkozó becslések

62. cikk

(1) Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő először elkészíti a követelésekre vonatkozó becslést, tekintettel valamilyen intézkedésre és helyzetre, amely az EFA-val szembeni kötelezettség keletkezéséhez vezethet, vagy a kötelezettségek összegét módosíthatja.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően az 57. és 58. cikkben meghatározott tagállami EFA-hozzájárulások esetében nincs szükség a követelések becslésére, mielőtt a tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják azokat. Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő beszédési utalványt bocsát ki ezen összegekre vonatkozóan.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 77. cikke értelemszerűen alkalmazandó az (1) bekezdés végrehajtására.

3. szakasz

A követelések megállapítása

63. cikk

(1) A követelések megállapítása során a felhatalmazás vagy továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő:

- a) ellenőrzi, hogy az adós tartozása fennáll;
- b) megállapítja vagy ellenőrzi a tartozás valódiságát és összegét;
- c) ellenőrzi azon feltételeket, amelyek mellett a tartozás esedékes.

(2) A Bizottság számára rendelkezésre bocsátott EFA-forrásokat, és bármely nem vitatott, meghatározott összegű és esedékes követelést a számvitelért felelős tisztviselőnek szóló beszédési utalvány állapítja meg, amelyet az adósnak megküldött terhelési értesítés követ; mindkét okmányt az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő készíti el.

(3) A jogalap nélkül kifizetett összegeket vissza kell téríttetni.

(4) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 86. cikke értelemszerűen alkalmazandó azon feltételek tekintetében, amelyek esetén az EFA-t késedelmi kamat illeti meg.

4. szakasz

A bekezdés engedélyezése

64. cikk

(1) A beszédés engedélyezése során a felhatalmazás vagy a továbbadott felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő – beszédési utalvány kiállításával – utasítja a számvitelért felelős tisztviselőt, hogy az hajtson be egy általa megállapított követelést.

(2) Az AKCS-államok vagy a TOT-ok hatásköreinek sérelme nélkül, a Bizottság hivatalosan határozatban állapíthat meg egyéb adósokkal – nem államokkal – szembeni követelést, amely a Szerződés 256. cikkében megállapítottakkal azonos feltételek mellett hajtható be.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 81. és 84. cikke értelemszerűen alkalmazandó az (1) és (2) bekezdés végrehajtására.

5. szakasz

Beszédés

65. cikk

(1) A számvitelért felelős tisztviselő az engedélyezésre jogosult illetékes tisztviselő által szabályszerűen kiállított beszédési utalványok szerint jár el. A számvitelért felelős tisztviselő kellő gondossággal jár el annak biztosítása érdekében, hogy az EFA hozzájusson a bevételeihez, valamint gondoskodik az EFA jogainak védelméről.

(2) Az EFA vagy a Közösség olyan adóssal szembeni követeléseit, aki maga az EFA-val vagy a Közösséggel szemben nem vitatott, meghatározott összegű és esedékes követeléssel rendelkezik, a számvitelért felelős tisztviselő a beszédés során a megfelelő összegben ellenkövetésként számítja be.

(3) Ami az VI. címbe említett közvetlen munkavégzést és közvetett decentralizált műveleteket illeti, amennyiben az EFA vagy az engedélyezésre jogosult nemzeti tisztviselő követelése nem kerülnek beszédésre az előírt határidőn belül, az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő meghoz minden, az esedékes összegek tényleges visszafizetésének eléréséhez szükséges intézkedést, beleértve adott esetben az ilyen jellegű műveletek alkalmazásának felfüggesztését is az érintett állam vagy TOT esetében.

(4) Amennyiben a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő egy megállapított követelés behajtásáról való teljes vagy részleges lemondást tervez, biztosítja, hogy a lemondás

szabályos és megfelel a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás, valamint az arányosság elvének. A lemondásról szóló határozat indoklást is tartalmaz. Az engedélyezésre jogosult tisztviselő csak a 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel összhangban ruházhatja át a döntési jogkört.

(5) Az engedélyezésre jogosult tisztviselő törölheti vagy kiigazíthatja a megállapított követeléseket.

(6) Az EFA harmadik féllel szembeni követeléseinek, valamint harmadik felek EFA-val szembeni követeléseinek elévülési határideje öt év.

(7) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 82–85. és 87–89. cikke értelemszerűen alkalmazandó az (1)–(6) bekezdés végrehajtására.

6. FEJEZET

Kiadási műveletek

1. szakasz

Általános rendelkezések

66. cikk

Minden kiadási tételre kötelezettséget kell vállalni, továbbá a kiadási tételeket érvényesíteni kell, engedélyezni kell, és azokat ki kell fizetni.

2. szakasz

Kiadásokra vállalt kötelezettség

67. cikk

A kiadásokra irányuló kötelezettségvállalást meg kell előznie egy finanszírozási határozatnak, amelyet a Bizottság, illetve a Bizottság által megfelelő hatáskörökkel felruházott hatóság fogad el.

68. cikk

(1) A Bizottság pénzügyi kötelezettségvállalása során előjegyzi a jogi kötelezettségvállalások teljesítéséből adódó, elkövetkező kifizetések fedezetéhez szükséges pénzeszközöket.

(2) A Bizottság jogi kötelezettségvállalása során az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő harmadik felekkel szemben olyan kötelezettséget vállal vagy állapít meg, amely az EFA-t terhelő költséget eredményez.

(3) A pénzügyi kötelezettséget és a jogi kötelezettséget egyazon engedélyezésre jogosult tisztviselő vállalja. Ettől a szabálytól a következő esetekben lehet eltérni:

- a Bizottságnál felmerült, a 69. cikk (3) bekezdése értelmében vett igazgatási kiadások esetében, amelyekre vonatkozóan a pénzügyi kötelezettségvállalásokat a 69. cikk (2) bekezdésével összhangban megosztották;
- a 70. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodásokra vonatkozó globális kötelezettségvállalások esetében.

69. cikk

(1) A Bizottság pénzügyi kötelezettségvállalása egyedi, ha a kedvezményezett és a kiadás összege ismert.

A Bizottság költségvetési kötelezettségvállalása globális, ha az egyedi kötelezettségvállalás meghatározásához szükséges tényezők közül legalább egy nem ismert.

(2) A Bizottság igazgatási kiadásaira vonatkozó pénzügyi kötelezettségvállalásokat több éves időszakon belül éves részletre lehet felosztani. A felosztásról a vonatkozó jogi kötelezettségvállalások rendelkeznek.

(3) A 68. cikk (3) bekezdésének a) pontja, valamint e cikk (2) bekezdés alkalmazásában az alábbiak tekintendők igazgatási kiadásnak:

- a) az emberi erőforrással – kivéve az állandó alkalmazottakat – kapcsolatos kiadások;
- b) képzési költségek;
- c) kiküldetéssel kapcsolatos kiadások;
- d) reprezentációs kiadások;
- e) ülésekkel kapcsolatos kiadások;
- f) szabadfoglalkozású tolmácsok és/vagy fordítók alkalmazásával kapcsolatos kiadások;
- g) tisztviselők cseréjével kapcsolatos kiadások;
- h) ingó és ingatlan vagyontárgyak bérletének ismétlődő költsége;
- i) különböző biztosítási költségek;
- j) takarítási és karbantartási költségek;
- k) távközlési szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos költségek;
- l) víz, gáz és elektromos áram költsége;
- m) időszaki kiadványokkal kapcsolatos költségek.

70. cikk

(1) Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő pénzügyi kötelezettséget vállal, mielőtt harmadik féllel szemben a Bizottságra nézve kötelező jogi kötelezettséget vállalna.

(2) A Bizottság pénzügyi kötelezettségvállalásainak alapjául a Bizottság által az AKCS–EK megállapodással vagy a tengerentúli társulási határozattal összhangban hozott, az EFA-ból nyújtott pénzügyi támogatás folyósítását engedélyező finanszírozási határozatok szolgálnak.

(3) A Bizottság jogi kötelezettségvállalásának minősül:

- a) a Közösség nevében eljáró Bizottság és a kedvezményezett AKCS-államok, vagy a kedvezményezett TOT-ok, vagy az általuk kijelölt szervek között létrejött finanszírozási megállapodás;
- b) a Bizottság és a fellépések végrehajtásáért felelős nemzeti vagy nemzetközi közjogi intézmények vagy természetes

vagy jogi személyek között létrejött szerződés vagy támogatási megállapodás.

(4) Minden finanszírozási megállapodás, szerződés vagy támogatási megállapodás kifejezetten rendelkezik arról, hogy a Bizottság, az OLAF és a Számvevőszék a helyszínen ellenőrizheti a vonatkozó okmányokat az összes olyan nyertes ajánlattevő és azok alvállalkozói vonatkozásában, akik pénzügyi támogatásban részesültek az EFA-forrásokból.

71. cikk

Pénzügyi kötelezettségvállalás elfogadása esetén az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő meggyőződik az alábbiakról:

- a) a kiadást a helyes könyvelési tételre terhelték;
- b) az előirányzatok rendelkezésre állnak;
- c) a kiadás összhangban van a vonatkozó rendelkezésekkel, különösen az AKCS–EK megállapodás, a tengerentúli társulási határozat, a belső megállapodás és e rendelet rendelkezéseivel, valamint az azok végrehajtására elfogadott valamennyi jogi aktussal;
- d) betartják a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét.

72. cikk

Jogi kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele esetén az engedélyezésre jogosult tisztviselő meggyőződik az alábbiakról:

- a) a kötelezettségvállalást a megfelelő pénzügyi kötelezettségvállalás fedezi;
- b) a kiadás szabályos és összhangban van a vonatkozó rendelkezésekkel, különösen az AKCS–EK megállapodás, a tengerentúli társulási határozat, a belső megállapodás és e rendelet rendelkezéseivel, valamint az azok végrehajtására elfogadott valamennyi jogi aktussal;
- c) a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét tiszteletben tartják.

3. szakasz

Kötelezettségvállalás a centralizált vagy közös igazgatás keretében

73. cikk

Amennyiben a Bizottság centralizált vagy közös igazgatás keretében kezeli az EFA-forrásokat, a kötelezettségvállalásra e szakasz rendelkezései vonatkoznak.

74. cikk

(1) A Bizottság az egyedi pénzügyi kötelezettségvállalásokra vonatkozó jogi kötelezettségvállalásokat legkésőbb az N. év december 31-ig teljesíti; N. év az az év, amikor a Bizottság egyedi pénzügyi kötelezettségvállalását – a 68. cikk (3) bekezdésére is figyelemmel – elfogadták.

(2) Általános szabályként a globális pénzügyi kötelezettségvállalások fedezik a Bizottság által az N + 1. év december 31-ig teljesített megfelelő egyedi jogi kötelezettségvállalások teljes költségét; N. év az az év, amikor a Bizottság globális költségvetési kötelezettségvállalását – a 68. cikk (3) bekezdésére is figyelemmel – elfogadták.

A 70. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett globális kötelezettségvállalások végrehajtása során azonban a Bizottság a finanszírozási megállapodás megkötésének napjától számított legkésőbb három éven belül köti meg a megfelelő egyedi szerződéseket és megállapodásokat.

Az ellenőrzésre és értékelésre vonatkozó egyedi szerződéseket és megállapodásokat egy későbbi időpontban is megkötethetik. A már megkötött szerződések függelékei ugyancsak megkötethetők egy későbbi időpontban.

Az (1) bekezdésben, valamint e bekezdés első és második albekezdésében említett időszakok végén az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő visszavonja e pénzügyi kötelezettségvállalások fel nem használt egyenlegeit.

75. cikk

(1) A Bizottság által egy globális kötelezettségvállalást követően elfogadott valamennyi egyedi jogi kötelezettségvállalás összegét az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő az aláírást megelőzően bevezeti az EFA elszámolásaiba és azt a globális pénzügyi kötelezettségvállalásokhoz könyveli.

(2) Az egy pénzügyi évnél hosszabb ideig tartó fellépésekre vonatkozó jogi kötelezettségvállalások és a megfelelő pénzügyi kötelezettségvállalások esetén a végrehajtás határidejét a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban kell meghatározni, kivéve a 69. cikk (3) bekezdésben említett igazgatási kiadásokat.

Az ilyen kötelezettségvállalások bármely részét, amelyet e határidőt követő hat hónapon belül nem teljesítettek, vissza kell vonni; a vonatkozó előirányzatokat pedig törölni kell.

Az olyan jogi kötelezettségvállalásra vonatkozó pénzügyi kötelezettségvállalást, amely kapcsán a jogi kötelezettségvállalás aláírását követő három évben nem történt kifizetés, vissza kell vonni, a megfelelő előirányzatot pedig törölni kell.

(3) A (2) bekezdés rendelkezéseit az AKCS–EK megállapodás 96. és 97. cikke alapján a Tanács által esetlegesen elfogadásra kerülő határozatok sérelme nélkül kell alkalmazni.

76. cikk

Valamely projekt megszüntetésére és a 73., 74. és 75. cikkkel összhangban lekötött kötelezettségvállalások törlésére akkor kerül sor, ha a Bizottság által a projekttel kapcsolatban harmadik felekkel szemben vállalt jogi kötelezettségvállalások teljesültek, és

a kapcsolódó fizetéseket és beszedéseket elkönyvelték az EFA-számlákon.

4. szakasz

Kötelezettségvállalás a decentralizált igazgatás keretében

77. cikk

Amennyiben a Bizottság decentralizáltan kezeli az EFA-forrásokat, a kötelezettségvállalásra e szakasz rendelkezései vonatkoznak.

78. cikk

(1) A kedvezményezett AKCS-államokkal vagy TOT-okkal legkésőbb az N + 1. év december 31-ig kötik meg a finanszírozási megállapodásokat; N. év az az év, amikor a Bizottság globális pénzügyi kötelezettségvállalását elfogadják.

Amennyiben a finanszírozási megállapodásokat nem kötik meg az első albekezdésben megállapított határidőn belül, a vonatkozó előirányzatokat törlik.

(2) A Bizottság köteles az EFA-forrásokból kifizetéseket teljesíteni, valahányszor az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő szerződéseket, támogatási megállapodásokat vagy a 101. cikk (3) bekezdése szerinti programbecsléseket hagy jóvá.

Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő aláírás előtt minden egyes, globális kötelezettségvállalásból eredő, általa jóváhagyott egyedi jogi kötelezettségvállalás összegét felvezeti az EFA-számlákra, a globális pénzügyi kötelezettségvállalások terhére.

(3) Az (1) bekezdés azon határozatok sérelme nélkül alkalmazandó, amelyeket a Tanács az AKCS–EK megállapodás 96. és 97. cikke értelmében fogad el.

79. cikk

A Bizottság a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás 11. cikkben említett elvével összhangban és hatáskörén belül eljárva az alábbiak biztosítására törekszik:

a) a 78. cikk (1) bekezdésében említett finanszírozási megállapodásokat végrehajtó jogi kötelezettségvállalások az adott finanszírozási megállapodás megkötését követő három éven belül teljesülnek. Az ellenőrzésre és értékelésre vonatkozó egyedi szerződéseket és megállapodásokat, valamint a már megkötött szerződések függelékeit később is meg lehet kötni;

b) a 78. cikk (1) bekezdésében említett finanszírozási megállapodásokat végrehajtó olyan jogi kötelezettségvállalásra vonatkozó pénzügyi kötelezettségvállalás, amely kapcsán a jogi kötelezettségvállalás aláírását követő három évben nem történt kifizetés, visszavonásra kerül.

Az első albekezdés a) pontjában említett jogi kötelezettségvállalások teljesítésére vonatkozóan a finanszírozási megállapodásban rögzített határidő végén az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő visszavonja a megfelelő pénzügyi kötelezettségvállalások fel nem használt egyenlegét.

Az első albekezdés b) pontjában említett jogi kötelezettségvállalásoknak minősülnek az AKCS-állam vagy TOT, illetve hatóságai által megkötött szerződések, támogatási megállapodások vagy programbecslések, valamint a nevükben és megbízásuk alapján eljáró Bizottság által megkötött szerződések és támogatási megállapodások. Ezen albekezdés alkalmazásának céljából a Bizottság a kedvezményezett AKCS-államokkal és TOT-okkal egyetértésben belefoglalja a vonatkozó rendelkezéseket a 78. cikk (1) bekezdésében említett finanszírozási megállapodásokba.

80. cikk

Valamely projekt megszüntetését, valamint a 78. és 79. cikkel összhangban lekötött kötelezettségvállalások törlését az AKCS-állam vagy a TOT, illetve hatóságai, és/vagy a nevükben és megbízásuk alapján az adott projekttel kapcsolatban harmadik felekkel szemben eljáró Bizottság hajtja végre, miután a vállalt jogi kötelezettségvállalások teljesültek és a kapcsolódó fizetéseket és beszámolókat elkönyvelték az EFA-számlákon.

5. szakasz

A kiadások érvényesítése

81. cikk

(1) A kiadások érvényesítése során az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő:

- ellenőrzi a hitelező jogosultságának meglétét;
- megállapítja vagy ellenőrzi a követelés valóságát és összegét;
- ellenőrzi a követelés esedékességének feltételeit.

(2) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 97–101. cikke értelemszerűen alkalmazandó a kiadások érvényesítésére.

6. szakasz

A kiadások engedélyezése

82. cikk

(1) A kiadások engedélyezése során az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő a pénzeszközök rendelkezésre állásának ellenőrzése után kifizetési utalvány kibocsátásával utasítja a számvitelért felelős tisztviselőt, hogy fizesse ki az általa érvényesített kiadási összeget.

(2) Amennyiben az igénybevett szolgáltatások – beleértve a bérleti szolgáltatásokat is –, vagy az áruszállítások kifizetése

időszakos fizetéssel történik, az engedélyezésre jogosult tisztviselő elrendelheti közvetlen követeléselszámolási rendszer alkalmazását.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 102. és 103. cikke értelemszerűen alkalmazandó e cikk végrehajtására.

7. szakasz

A kiadások kifizetése

83. cikk

(1) Kifizetés olyan bizonyíték bemutatására teljesíthető, amely igazolja, hogy a kérdéses tevékenység összhangban van a jogalapot megteremtő jogi aktussal vagy a szerződéssel. A kifizetés az alábbi műveletek közül egyre vagy többre terjed ki:

- a teljes esedékes összeg kifizetése;
- az esedékes összegek kifizetése az alábbi módok valamelyike révén:
  - előfinanszírozás, amelyet több kifizetésre lehet bontani;
  - egy vagy több időközi kifizetés;
  - az esedékes összegek fennmaradó részének kifizetése.

(2) A teljesítéskor a könyvelésben különbséget kell tenni aszerint, hogy a kifizetésre az (1) bekezdésben említettek közül mely módon került sor.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 104. és 105. cikke értelemszerűen alkalmazandó.

84. cikk

A számvitelért felelős tisztviselő a rendelkezésre álló pénzeszközök korlátain belül teljesíti a kiadások kifizetését.

85. cikk

A kifizetéseket a 44. cikkben említett bankszámlákon keresztül teljesítik. Az ilyen számlák megnyitására, kezelésére és használatára vonatkozó részletes szabályokat a számvitelért felelős tisztviselő határozza meg.

E szabályok előírják többek között az átutalási megbízások és az összes banki kifizetés két, a számvitelért felelős tisztviselő által megfelelően felhatalmazott tisztviselő által történő együttes aláírását.

86. cikk

A kifizetéskezelő által teljesített kifizetések esetében az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő biztosítja, hogy az ellenőrzéseket a teljesítés előtt végrehajtsák.

8. szakasz

A kiadási műveletekre vonatkozó határidők

87. cikk

(1) A kiadások érvényesítését, engedélyezését és kifizetését a kifizetés esedékessé válását követő 90 napon belül el kell végezni. Az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő engedélyezi a kiadásokat, és legalább 45 nappal a határidő lejárta előtt értesíti erről a Bizottság engedélyezésre jogosult tisztviselőjét.

(2) A késedelmesen kifizetett hitelezők késedelmi kamatra jogosultak a 2342/2002/EK, Euratom rendelet 106. cikkével összhangban.

(3) Amennyiben a kifizetés az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletének 37. cikkével összhangban a Bizottságnak felróható okok miatt késik, a késedelmi kamatot a belső megállapodás 1. cikkének (6) bekezdésében említett számláról vagy számlákról a Bizottságnak kell teljesítenie.

7. FEJEZET

Informatikai rendszerek

88. cikk

(1) Amennyiben a bevételi és kiadási műveletek kezelésére számítógépes rendszereken keresztül kerül sor, úgy a dokumentumokat számítógépes vagy elektronikus eljárással is alá lehet írni.

(2) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 107. és 108. cikke értelemszerűen alkalmazandó e cikk végrehajtására.

8. FEJEZET

Belső ellenőr

89. cikk

Az EFA belső ellenőre a Bizottság belső ellenőre. A belső ellenőr a vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban végzi feladatát. A belső ellenőr a Bizottságnak tartozik számadással a 2. cikk értelmében a Bizottság által kezelt EFA-források felhasználására vonatkozó rendszerek és eljárások megfelelő működésének ellenőrzéséért. A belső ellenőr nem lehet sem engedélyezésre jogosult tisztviselő, sem számvitelért felelős tisztviselő.

90. cikk

(1) A belső ellenőr az igazgatási és ellenőrzési rendszerek minőségéről szóló független vélemények megalkotásával és a műveletek végrehajtási feltételeinek javítására és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás támogatására vonatkozó ajánlások megtételével tanácsot ad a Bizottságnak a kockázatkezeléssel kapcsolatban.

A belső ellenőr különösen a következőkért felel:

- a belső igazgatási rendszerek alkalmasságának és hatékonyságának, valamint a szakpolitikákat, programokat és fellépéseket végrehajtó szervezeti egységek teljesítményének a kapcsolódó kockázat figyelembevételével történő felméréséért;
- az EFA-források felhasználásával kapcsolatos tevékenységekre alkalmazandó belső ellenőrzési rendszerek hatékonyságának és eredményességének felméréséért.

(2) A belső ellenőr teljes és korlátlan hozzáféréssel rendelkezik azon információkhoz, amelyek szükségesek munkája elvégzéséhez – ha szükséges, a helyszínen –, a tagállamokban és harmadik országokban is.

(3) A belső ellenőr megállapításairól és ajánlásairól jelentést készít a Bizottságnak. A Bizottság biztosítja, hogy az ellenőrzéseken alapuló ajánlások nyomán megtegyék a szükséges intézkedéseket. A belső ellenőr éves belső ellenőrzési jelentést nyújt be a Bizottsághoz, amely tartalmazza a végrehajtott belső ellenőrzések számát és típusát, az elkészített ajánlásokat, és az ezek nyomán hozott intézkedéseket.

(4) A Bizottság minden évben jelentést küld a mentesítésért felelős hatóságnak, amelyben összefoglalja a belső ellenőr által végzett belső ellenőrzések számát és típusát, az elkészített ajánlásokat és az ezek nyomán hozott intézkedéseket.

(5) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 109–115. cikke értelemszerűen alkalmazandó e cikk végrehajtására.

V. CÍM

BESZERZÉS

1. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. szakasz

Hatály és az odaítélés alapelvei

91. cikk

(1) A közbeszerzési szerződés egy vagy több gazdasági szereplő és a 92. cikk szerinti egy vagy több ajánlatkérő között írásban létrejött, visszterhes szerződés, amelynek tárgya ingó vagy ingatlan vagyontárgyak beszerzése, építési munkák elvégzése vagy szolgáltatások teljesítése, amelyek árát teljesen vagy részben EFA-forrásokból egyenlítik ki.

E szerződések magukban foglalják a következőket:

- áru beszerzésére irányuló szerződések;
- építési beruházásra irányuló szerződések;
- szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződések.

(2) A keretszerződés egy vagy több ajánlatkérő és egy vagy több gazdasági szereplő között létrejött szerződés, amelynek célja egy adott időszak alatt odaítélendő szerződések feltételeinek meghatározása, különös tekintettel az árra és – adott esetben – a tervezett mennyiségre. A keretszerződésekre az odaítélési eljárás – beleértve a közzétételt is – tekintetében e cím rendelkezései vonatkoznak.

92. cikk

(1) E cím alkalmazásában ajánlatkérők az alábbiak:

- a) a kedvezményezett AKCS-államok vagy az általuk megfelelőképpen felhatalmazott szervek, beleértve a hivatalos regionális szerveket, vagy képviselőiket;
- b) a Bizottság a saját felelősségére odaítélt szerződések esetében;
- c) a Bizottság, egy vagy több kedvezményezett AKCS-állam nevében vagy megbízásából;
- d) nemzeti vagy nemzetközi közjogi intézmény vagy természetes, illetve jogi személy, aki vagy amely finanszírozási megállapodást vagy támogatásokról szóló megállapodást írt alá egy vagy több AKCS-állammal vagy a Bizottsággal valamely program vagy projekt végrehajtására.

(2) A beszerzési eljárásokat a 70. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodásokban állapítják meg.

2. szakasz

Közzététel

93. cikk

A Bizottság az AKCS–EK megállapodásban ráruházott hatáskör keretein belül és a megállapodás IV. mellékletében megállapított feltételekkel összhangban megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a nemzetközi pályázati felhívásokat közzétegyék az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és az Interneten.

2. FEJEZET

Beszerzési eljárások

94. cikk

(1) Az EFA által az AKCS-államok támogatása céljából finanszírozott műveletekre vonatkozó szerződések részvételi feltételeit és odaítélésének eljárásait az AKCS–EK megállapodás IV. melléklete határozza meg.

Az EFA által a TOT-ok támogatása céljából finanszírozott műveletekre vonatkozó szerződések odaítélésének eljárásait a tengerentúli társulási határozat végrehajtására vonatkozó intézkedések határozzák meg.

(2) Amennyiben a Bizottság az AKCS–EK megállapodás vagy a tengerentúli társulási határozat keretében nyújtott humanitárius segély vagy rendkívüli segély végrehajtása tekintetében

ajánlatkérőként jár el, eleget kell tennie a Közösség közbeszerzési szabályainak.

95. cikk

Az ajánlattételi felhíváshoz kapcsolódó dokumentáció tartalmazza a szerződés tárgyának teljes, világos és pontos leírását, valamint a szerződésre vonatkozó kizárási, kiválasztási és odaítélési feltételeket.

96. cikk

(1) A pályázókat vagy ajánlattevőket ki kell zárni a közbeszerzési eljárásban való részvételből, ha:

- a) csődeljárás, felszámolási eljárás vagy bírósági felügyelet alatt állnak, hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás alatt állnak, gazdasági tevékenységüket felfüggesztették, ilyen ügyekkel kapcsolatos eljárás alanyai, vagy a tagállami jogszabályok szerinti hasonló eljárás következtében bármilyen, ezekhez hasonló helyzetben vannak;
- b) szakmai kötelezettségük megszegése miatt jogerős bírósági ítélettel elítélték őket;
- c) súlyos szakmai kötelelességzegést követtek el, amit az ajánlatkérő bizonyítani tud;
- d) nem teljesítették a társadalombiztosítási hozzájárulás- vagy adófizetési kötelezettségüket azon ország jogi rendelkezéseivel összhangban, ahol székhellyel rendelkeznek, vagy az ajánlatkérő országának, illetve annak az országnak a jogi rendelkezéseivel összhangban, ahol a szerződést teljesíteni kell;
- e) jogerős ítélet született velük szemben csalás, korrupció, bünszervezetben való részvétel, vagy a Közösségek pénzügyi érdekeit veszélyeztető bármely más jogellenes tevékenység miatt;
- f) jelenleg a 99. cikkben említett közigazgatási szankció alanyai.

Az első albekezdés a)–d) pontja nem alkalmazandó az áruk különösen kedvező feltételek mellett, az üzleti tevékenységét véglegesen felszámoló szállítótól, vagy vagyonfelügyelőtől, felszámolótól vagy végelszámolótól csődegyezség, vagy ahhoz hasonló, a nemzeti jogban rögzített eljárás keretében történő beszerzés esetén.

(2) A pályázóknak és ajánlattevőknek bizonyítaniuk kell, hogy nincsenek az (1) bekezdésben felsorolt helyzetek egyikében sem. Az ajánlatkérő azonban nagyon kis értékű szerződések esetében eltekinthet ezen igazolás előírásától.

Az (1) bekezdés megfelelő alkalmazása érdekében a pályázó vagy ajánlattevő az ajánlatkérő kérésére köteles:

- a) ha a pályázó, illetve ajánlattevő jogi személy, tájékoztatást adni a jogi személy tulajdoni helyzetéről, illetve irányításáról, ellenőrzéséről és képviselőtének hatásköréről;

- b) ha alvállalkozó bevonását tervezik, igazolni hogy az alvállalkozó nincsen az (1) bekezdésben felsorolt helyzetek egyikében sem.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 133. cikke értelemszerűen alkalmazandó e cikk végrehajtására.

97. cikk

A szerződés nem ítéltető oda olyan pályázóknak vagy ajánlattevőknek, akik az adott szerződésre vonatkozó közbeszerzési eljárás során:

- a) összeférhetetlenek;
- b) az ajánlatkérő által kért – a közbeszerzési eljárásban való részvétel feltételét jelentő – információk nyújtása terén hamis nyilatkozatot tettek, vagy elmulasztják ezen információk benyújtását;
- c) e közbeszerzési eljárás tekintetében a 96. cikk (1) bekezdésében említett kizárára okot adó helyzetek egyikében találhatók.

98. cikk

A Bizottság az AKCS–EK megállapodásban ráruházott hatáskör keretein belül intézkedéseket tesz az 1605/2002/EK, Euratom rendelet értelmében létrehozott központi adatbázis használata érdekében, amely tartalmazza azon pályázók és ajánlattevők részletes adatait, akik vagy amelyek az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletében megállapított szabályokkal összhangban olyan helyzetben vannak, amely kizárja részvételüket az EFA-ból finanszírozott műveletekkel kapcsolatos szerződések odaítélésére vonatkozó eljárásokban.

99. cikk

(1) Tekintettel az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletére, az ajánlatkérő közigazgatási vagy pénzügyi szankciókat szabhat ki a következőkre:

- a) pályázókra és ajánlattevőkre, a 97. cikk b) pontjában hivatkozott esetekben;
- b) szerződőkre, akiről megállapították, hogy az EFA által finanszírozott szerződésekben fakadó kötelezettségeiket súlyosan megsértették.

Az ajánlatkérőnek azonban először minden esetben lehetőség kell adnia az érintett személyeknek arra, hogy észrevételeiket ismertessék.

(2) Az (1) bekezdésben hivatkozott szankcióknak arányban kell állniuk a szerződés fontosságával és a köteleességszegés súlyosságával, és a következőkből állhatnak:

- a) az érintett pályázó vagy ajánlattevő vagy szerződő kizárása legfeljebb tízéves időtartamra az EFA által finanszírozott szerződésekben és támogatásokból; és/vagy
- b) a szóban forgó szerződés értékéig terjedő bírság megfizettetése az érintett pályázóval vagy ajánlattevővel vagy szerződővel.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 134b. cikke értelemszerűen alkalmazandó az EFA-forrásokból finanszírozott szerződésekre.

VI. CÍM

KÖZVETLEN MUNKAVÉGZÉS ÉS KÖZVETETT DECENTRALIZÁLT MŰVELETEK

100. cikk

Ez a cím az AKCS–EK megállapodás IV. mellékletének 24. cikkében előírt közvetlen munkavégzésre és közvetett decentralizált műveletekre vonatkozik. A címet értelemszerűen kell alkalmazni a TOT-tal folytatott pénzügyi együttműködésre.

101. cikk

(1) A közvetlen munkavégzés esetében a projekteket és programokat közvetlenül az érintett AKCS-államok közigazgatási szervei hajtják végre.

A Közösség hozzájárul e szervezeti egységek költségeihez azáltal, hogy biztosítja azon berendezéseket és/vagy anyagokat, amelyekkel nem rendelkeznek, és/vagy azon forrásokat, amelyek lehetővé teszik a szükséges személyzet, például az érintett AKCS-államok vagy más AKCS-államok szakértőinek alkalmazását. A Közösség részvétele csak a kiegészítő intézkedések során felmerült költségeket és a végrehajtással kapcsolatos átmeneti kiadásokat fedezi, szigorúan az adott projekt követelményeire korlátozottan.

Az első és második albekezdéssel összhangban, a közvetlen munkavégzéssel megvalósuló projektek pénzgazdálkodását – a Bizottság illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselőjének előzetes hozzájárulásával az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő által kinevezett – helyi előlegszámláló vezető és számvitelért felelős helyi tisztviselő által kezelt helyi előlegszámlákkal valósítják meg.

(2) A közvetett decentralizált műveletek esetében a 92. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti ajánlatkérő a projektek és programok végrehajtásához kapcsolódó feladatokat az érintett AKCS-államok közjogának hatálya alá tartozó intézményekre, vagy az érintett AKCS-államoktól jogi értelemben különváló, a magánjog hatálya alá tartozó intézményekre ruhazza.

Ilyen esetekben az érintett intézmény az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő helyett vállalja a felelősséget a program vagy projekt igazgatásáért vagy végrehajtásáért. Az ily módon átruházott feladatok közé tartozhat többek között a szerződés kötés és a szerződések végrehajtásának irányítása, illetve – az érintett AKCS-államok nevében és megbízásából – a munkálatok felügyelete.

(3) A közvetlen munkavégzést és a közvetett decentralizált műveleteket a végrehajtandó intézkedések programja, valamint a programköltség becslése (a továbbiakban: a programbecslés) alapján valósítják meg. A programbecslés olyan dokumentum, amely megállapítja a végrehajtandó intézkedések programját, a szükséges emberi erőforrásokat és anyagi forrásokat, a vonatkozó költségvetést, valamint a meghatározott időn belül decentralizált módon, közvetlen munkavégzéssel, lehetőség szerint közbeszerzési eljárásokkal vagy egyedi támogatások odaítélésével megvalósítandó program részletes műszaki és igazgatási végrehajtási rendelkezéseit.

A közvetlen munkavégzéssel igazgatott műveletek esetében minden programbecslést az (1) bekezdés harmadik albekezdésében említett helyi előlegelszámoló vezető és számvitelért felelős helyi tisztviselő állít össze, míg ez a közvetett decentralizált műveletek esetében a (2) bekezdésben említett intézmények feladata. A programbecslést az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő, valamint a Bizottság illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselője hagyja jóvá az abban előírányzott tevékenységek megkezdése előtt.

(4) A (3) bekezdésében említett programbecslések végrehajtása során a beszerzésekre és a támogatás odaítélésére vonatkozó eljárások megfelelnek a V. és a VII. címbe említetteknek.

(5) A 70. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodásoknak rendelkezniük kell a közvetlen munkavégzéssel megvalósítandó műveletek, illetve a közvetett decentralizált műveletek végrehajtásáról.

102. cikk

A közvetett decentralizált műveletek esetében a 92. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett ajánlatkérő feladatátruházási megállapodást köt, amikor az érintett AKCS-államok közjogának hatálya alá tartozó intézményre vagy magánjogának hatálya alá tartozó, közfeladatokat ellátó intézményre ruház át végrehajtási feladatokat. Az ajánlatkérő szolgáltatási szerződést köt, ha e feladatokat magánjog hatálya alá tartozó intézményre ruházza. A Bizottság biztosítja, hogy a feladatátruházási megállapodás, illetve a szolgáltatási szerződés tartalmazza a következőket:

- a) az EFA-források felhasználásának a Bizottság, az OLAF, az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő, a Számvevőszék és az érintett AKCS-államok nemzeti ellenőrző hatóságai általi ellenőrzésére vonatkozó megfélelő rendelkezések;
- b) az érintett intézményre átruházott hatáskör pontos meghatározása és egyértelmű körülhatárolása, valamint az engedélyezésre jogosult nemzeti vagy regionális tisztviselő által a maga számára fenntartott hatáskör meghatározása;
- c) az átruházott hatáskör gyakorlása során követendő eljárások, többek között a finanszírozandó tevékenységek kiválasztása, a szerződések odaítélése és a munkák felügyelete;
- d) az utólagos vizsgálat lefolytatásának és a pénzügyi szankciók kiszabásának lehetősége, amennyiben a pénzeszközök odaítélése vagy a szerződés érintett intézmény általi odaítélése nem felel meg a c) pontban megállapított eljárásoknak;
- e) hatékony és eredményes belső ellenőrzési rendszer a műveletek igazgatására, amely magában foglalja az engedélyezésre jogosult tisztviselő és a számvitelért felelős tisztviselő feladatainak tényleges különválasztását;
- f) az EFA-források helyes felhasználásának igazolását és a források felhasználásának az EFA-számlákon való megjelenítését lehetővé tévő számviteli rendszer.

VII. CÍM

TÁMOGATÁSOK

1. FEJEZET

A támogatások fajtái és hatályuk

103. cikk

(1) A támogatások az EFA-forrásokból nem visszerhesen juttatott közvetlen pénzügyi hozzájárulások, a következők finanszírozására:

- a) az AKCS-EK megállapodás vagy a tengerentúli társulási határozat valamely célkitűzése, vagy egy e megállapodással vagy határozattal összhangban elfogadott program vagy projekt valamely célkitűzése elérésének elősegítését célzó fellépés;
- b) vagy egy ilyen célkitűzés megvalósításán dolgozó intézmény működéséhez nyújtott támogatás.

A támogatásokat írásos megállapodásba vagy a nyertes pályázónak címzett bizottsági határozatba kell foglalni.

(2) E cím alkalmazásában nem képeznek támogatást a következők:

- a) a 70. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett finanszírozási megállapodások;
- b) a V. címbe említett közbeszerzési szerződések vagy az VI. címbe említett közvetlen munkavégzés;
- c) az EBB által kezelt kölcsönök, garanciák, hozzájárulások, szerződések, kamattámogatások és egyéb pénzügyi műveletek;
- d) közvetlen vagy közvetett költségvetési támogatás, adósságkönnyítési támogatás vagy exportfinanszírozási támogatás rövid távú árfolyam-ingadozások esetén;
- e) azon intézmények részére teljesített kifizetések, amelyekre a Bizottság hatáskört ruház át a 25–28. cikk értelmében vagy a 29. cikkben említett közös igazgatás keretében.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 160–184a. cikke (VI. cím: Támogatások) és 253. cikke értelemszerűen alkalmazandó e címre.

104. cikk

(1) A támogatások a következő formákat ölthetik:

- a) a ténylegesen felmerült támogatható költségek meghatározott százalékaának visszatérítése;
- b) átalányösszegek;
- c) átalánydíjas finanszírozás;

d) az a), b) és c) pontokban említettek kombinált formája.

(2) A támogatások nem haladhatnak meg egy összesített, abszolút értékben kifejezett felső korlátot.

2. FEJEZET

Alapelvek

105. cikk

(1) A támogatásokra az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvét kell alkalmazni.

A támogatások nem lehetnek halmozottak, nem ítéltetők oda visszamenőlegesen és társfinanszírozást kell tartalmazniuk.

A támogatható költségek támogatási megállapodásban meghatározott kombinált összege a finanszírozás során semmi esetre sem léphető túl.

(2) A támogatások célja vagy hatása nem lehet nyereség termelése a kedvezményezett számára.

A (2) bekezdés nem vonatkozik az alábbiakra:

- a) természetes személyeknek fizetett tanulmányi, kutatási vagy képzési ösztöndíjak,
- b) vetélkedőket követően odaítélt díjak;
- c) olyan fellépések, amelyek célkitűzése egy kedvezményezett pénzügyi kapacitásának megerősítése vagy bevétel generálása.

106. cikk

(1) A támogatások az év elején közzeendő éves munka-program tárgyát képezik.

Ezen éves munkaprogramot ajánlatkérések közzététele útján kell megvalósítani, kivéve a megfelelően indokolt, kivételesen sürgős eseteket, vagy azon eseteket, amikor a kedvezményezett vagy a fellépés jellemzői nem hagynak más választási lehetőséget egy adott fellépésre, vagy amikor a kedvezményezett az AKCS–EK megállapodásban vagy a tengerentúli társulási határozatban a támogatás jogosultjaként szerepel.

Az első albekezdés nem vonatkozik a válságkezelési segélyre és a humanitárius segítségnyújtási műveletekre.

(2) A pénzügyi év során odaítélt minden támogatást évente közzé kell tenni, a bizalmas kezelés és a biztonság követelményeinek kellő figyelembevételével.

107. cikk

(1) Egy-egy intézkedéshez az EFA-forrásokból minden egyes kedvezményezettnek csak egy támogatás ítéltető oda.

(2) Egy kedvezményezett pénzügyi évenként csak egy működési támogatást kaphat EFA-forrásokból.

A pályázó haladéktalanul tájékoztatja az engedélyezésre jogosult tisztviselőt az egyazon fellépéshez vagy munkaprogramhoz kapcsolódó több pályázatról és többszörös támogatásról.

Ugyanazon költségek semmilyen esetben sem finanszírozhatók kétszer EFA-forrásokból.

108. cikk

(1) Egy már megkezdett intézkedéshez csak abban az esetben nyújtható támogatás, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy az intézkedések végrehajtását a támogatás odaítélése előtt meg kellett kezdeni.

Ilyen esetekben finanszírozásra jogosult költségek nem merülhetnek fel a támogatás iránti kérelem benyújtása előtt, kivéve kellően indokolt kivételes esetekben, vagy ha arra az AKCS–EK megállapodásban vagy a tengerentúli társulási határozatban előírtak szerint a válságkezeléshez nyújtott támogatással vagy a humanitárius segélyekkel kapcsolatos tevékenységek megfelelő végrehajtásához van szükség.

A már végrehajtott intézkedésekhez visszamenőlegesen nem nyújtható támogatás.

(2) A működési támogatást a kedvezményezett költségvetési évének kezdetét követő hat hónapon belül oda kell ítélni. Finanszírozásra csak olyan költség jogosult, amely a támogatás iránti kérelem benyújtása vagy a kedvezményezett költségvetési évének kezdete után keletkezett.

109. cikk

A támogatás nem nyújthat finanszírozást az intézkedés teljes költségéhez, kivéve ha ez elengedhetetlen az intézkedés végrehajtásához.

A támogatás nem finanszírozhatja a kedvezményezett intézmény teljes működési költségét.

3. FEJEZET

Odaítélési eljárás

110. cikk

(1) A támogatási pályázatokat írásban kell benyújtani.

(2) A támogatás iránti pályázatok akkor szabályosak, ha azokat az alábbiak valamelyike nyújtja be:

- a) jogi személyek; a támogatás iránti pályázatok abban az esetben is elfogadhatók, ha a nemzeti jogszabályok alapján jogi személyiséggel nem rendelkező szervek nyújtják be, feltéve hogy képviselőik jogképességgel rendelkeznek, hogy

az ő nevükben jogi kötelezettséget vállaljanak, és pénzügyi felelősséget vállalnak;

- b) természetes személyek, amennyiben a fellépés vagy a pályázó célkitűzésének természete vagy jellemzői ezt szükségessé teszik.

(3) Nem nyújtható támogatás azon pályázóknak, akik a támogatás-odaítélési eljárás idején a 96. cikk (1) bekezdésében, a 97. cikkben, valamint a 99. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett, kizárásra okot adó helyzetek valamelyikében vannak.

A pályázóknak igazolniuk kell, hogy nincsenek az első albekezdésben említett helyzetben. Az ajánlatkérő azonban nagyon kis értékű támogatások esetében eltekinthet ezen igazolás előírásától.

(4) Az engedélyezésre jogosult tisztviselő közigazgatási vagy pénzügyi szankciókat szabhat ki a pályázókra, e szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

E szankciók kiszabhatók olyan kedvezményezettekre is, akik a pályázat benyújtásának idején vagy a támogatás felhasználása során az engedélyezésre jogosult tisztviselő által kért információk nyújtása terén hamis nyilatkozatot tettek, vagy elmulasztják ezen információk benyújtását.

A 99. cikk rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.

111. cikk

(1) A kiválasztási kritériumoknak lehetővé kell tenniük annak felmérését, hogy képes-e a pályázó a tervezett intézkedés vagy munkaprogram teljes végrehajtására.

(2) Az ajánlatkérésben előre közzétett odaítélési kritériumoknak lehetővé kell tenniük a benyújtott ajánlatok minőségének értékelését a meghatározott célkitűzések és prioritások fényében.

112. cikk

(1) Az ajánlatokat az előre közzétett kiválasztási és odaítélési kritériumok alapján értékeli annak meghatározása érdekében, hogy melyik ajánlatot finanszírozzák.

(2) Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő ezután az (1) bekezdésben előírt értékelés alapján elkészíti a kedvezményezettek és a jóváhagyott összegek jegyzékét.

(3) Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő írásban tájékoztatja a pályázókat a pályázatukkal kapcsolatos döntésről. Amennyiben az igényelt támogatást nem ítélik meg, közli a kérelem elutasításának indokait, hivatkozva különösen a már közzétett kiválasztási és odaítélési kritériumokra.

4. FEJEZET

Kifizetés és ellenőrzés

113. cikk

A kifizetések ütemezését a kapcsolódó pénzügyi kockázatok, az intézkedés időtartama és végrehajtása, illetve a kedvezményezettől felmerült költségek alapján határozzák meg.

114. cikk

Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő – amennyiben helyénvalónak és arányosnak ítéli – megkövetelheti, hogy a kedvezményezett biztosítékokat helyezzen letétbe, ezzel mérsékelve az előfinanszírozás kifizetésével kapcsolatos pénzügyi kockázatokat.

115. cikk

(1) A támogatás összege nem válik véglegessé mindaddig, amíg a Bizottság – az általa végzett későbbi ellenőrzések sérelme nélkül – el nem fogadta a záróbeszámolókat és elszámolásokat.

(2) Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget kötelezettségeinek, a támogatást fel kell függeszteni, csökkenteni kell, vagy meg kell szüntetni azt követően, hogy a kedvezményezettnek lehetővé tették, hogy megtegye észrevételeit.

5. FEJEZET

Végrehajtás

116. cikk

(1) Amennyiben valamely intézkedés végrehajtása során arra van szükség, hogy a közbeszerzési szerződések odaítéléséről a kedvezményezett döntsön, a 103. cikk (1) bekezdésben említett, támogatásra vonatkozó megállapodás rendelkezik olyan eljárásokról, amelyek összhangban vannak a Közösségnek a tagsággal nem rendelkező országokkal folytatott együttműködésre vonatkozó közbeszerzési szabályaival.

(2) Amennyiben az intézkedés végrehajtása harmadik félnek nyújtandó pénzügyi támogatást tesz szükségessé, a közösségi támogatás kedvezményezettje a következő feltételek teljesülése esetén nyújthat pénzügyi támogatást:

- a pénzügyi támogatás nem a tevékenység elsődleges célja;
- a támogatás megadásának feltételeit a támogatásról szóló határozatban vagy a kedvezményezett és a Bizottság közötti támogatási megállapodásban szigorúan meghatározzák, és nem marad hely mérlegelésre;
- kis összegeket érint.

(3) A támogatásokra vonatkozó valamennyi határozat és megállapodás kifejezetten előírja, hogy a Bizottság, az OLAF és a Számvevőszék gyakorolhatja az okmányok és bizonylatok ellenőrzésére és a helyszíni ellenőrzésre vonatkozó hatáskörét az összes olyan nyertes ajánlattevő és annak alvállalkozói vonatkozásában, akik pénzügyi támogatásban részesültek az EFA-forrásokból.

117. cikk

A 21–24. cikkben említett decentralizált igazgatás keretében a Bizottság arra ösztönzi a kedvezményezett AKCS-államokat és TOT-okat, hogy az e címben megállapítottakkal egyenértékű rendelkezéseket alkalmazzanak a pénzgazdálkodás során.

VIII. CÍM

A BESZÁMOLÓ BEMUTATÁSA ÉS SZÁMVITEL

1. FEJEZET

A beszámoló bemutatása

118. cikk

(1) A Bizottság minden évben legkésőbb július 31-ig elkészíti az EFA éves beszámolóját, amely tükrözi az alap előző év december 31-i pénzügyi helyzetét. Az EFA beszámolója a következőket tartalmazza:

- a) a 122. cikkben említett pénzügyi kimutatások;
- b) a 123. cikkben említett, a pénzügyi műveletek végrehajtására vonatkozó jelentések;
- c) az EBB által a 149. cikk (2) bekezdésével összhangban megküldött pénzügyi kimutatások és információk.

(2) Az EFA-beszámolóhoz csatolni kell a költségvetési és pénzgazdálkodásról szóló éves jelentést, amely pontosan meghatározza a következőket:

- a) a pénzügyi évre vonatkozó célkitűzések megvalósítása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban;
- b) a pénzügyi helyzet és azok az események, amelyek jelentős mértékben befolyásolták a pénzügyi év folyamán végzett tevékenységeket.

119. cikk

A beszámoló megfelel a szabályoknak, pontos és átfogó. Valós és megbízható képet ad az alábbiakról:

- a) a pénzügyi kimutatások tekintetében az eszközökről és forrásokról, a költségekről és bevételekről, az eszközökként és forrásokként fel nem tüntetett jogosultságokról és kötelezettségekről és a pénzforgalomról;
- b) a pénzügyi feladatok végrehajtásáról szóló jelentésekben a bevételi és a kiadási műveletekről.

120. cikk

A 122. cikkben említett pénzügyi kimutatásokat az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban kell összeállítani, amelyek a következők:

- a) a folyamatosság elve;
- b) az óvatosság elve;

- c) a számviteli módszerek következetességének elve;
- d) az információk összehasonlíthatóságának elve;
- e) lényegesség elve;
- f) a bruttó elszámolás elve;
- g) a tartalom elsődlegességének elve;
- h) az eredményszemléletű elszámolás elve.

121. cikk

(1) Az eredményelszámolás elvével összhangban a 122. cikkben említett pénzügyi kimutatások a pénzügyi évre vonatkozó költségeket és bevételeket mutatják a kifizetés vagy a beszédés időpontjától függetlenül.

(2) Az eszközök és források értékét a 129. cikkben előírt számviteli módszerek által megállapított értékelési szabályokkal összhangban kell meghatározni.

122. cikk

(1) A pénzügyi kimutatásokat a számvitelért felelős tisztviselő készíti el, millió euróban adva meg az adatokat. A kimutatások a következőkből állnak:

- a) a mérleg, amely bemutatja az eszközöket, a forrásokat és a pénzügyi helyzetet, valamint a gazdasági eredménykimutatás az EFA előző év december 31-i gazdasági eredményéről; ezen adatokat a meghatározott jogi formájú gazdasági társaságok éves beszámolójáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvekben megállapított szerkezetnek megfelelően, de az EFA tevékenységeinek sajátos jellegét figyelembe véve kell közölni;
- b) a pénzforgalmi táblázat, amely megmutatja az adott év során beszédett és kifizetett összegeket, valamint a végleges pénzügyi helyzetet; továbbá a tőke előző pénzügyi évre vonatkozó változásainak kimutatása;
- c) az EFA követeléseinek táblázata, amelyben szerepelnek:
  - i. a pénzügyi év elején még behajtandó összegek;
  - ii. a pénzügyi év folyamán megállapított jogosultságok;
  - iii. a pénzügyi év folyamán behajtott összegek;
  - iv. a megállapított jogosultságok törlése;
  - v. a pénzügyi év végén még behajtandó összegek.

(2) A pénzügyi kimutatás melléklete kiegészíti és magyarázza az (1) bekezdésben említett kimutatásokban foglalt információt, és a nemzetközileg elfogadott számviteli gyakorlat által előírt valamennyi kiegészítő információt tartalmazza, amennyiben azok relevánsak az EFA tevékenységére nézve.

123. cikk

(1) A pénzügyi műveletek végrehajtására vonatkozó jelentéseket az engedélyezésre jogosult tisztviselő a számvitelért felelős tisztviselővel együttműködve készíti el, és az adatokat millió euróban adja meg. A jelentések a következőkből állnak:

- a) a pénzügyi eredményelszámolás, amely felsorolja az adott évi összes pénzügyi bevételi és kiadási műveletet;
  - b) a pénzügyi eredményelszámolás melléklete, amely kiegészíti és magyarázza az elszámolásban szereplő információkat.
- (2) A pénzügyi eredményelszámolás a következő táblázatokat tartalmazza:
- a) a mellékletben feltüntetett allokációkban az előző pénzügyi év során bekövetkezett változásokat bemutató táblázat;
  - b) a pénzügyi év folyamán tett kötelezettségvállalások, hozzárendelt pénzeszközök és teljesített kifizetések allokációk szerint csoportosított végösszegeit és az EFA elindítása óta megállapított végösszegeket tartalmazó táblázat;
  - c) a pénzügyi év folyamán tett kötelezettségvállalások, hozzárendelt pénzeszközök és teljesített kifizetések allokáció, ország, terület, régió vagy kistérség szerint csoportosított végösszegeit és az EFA elindítása óta megállapított végösszegeket tartalmazó táblázat.

124. cikk

A számvitelért felelős tisztviselő legkésőbb a következő pénzügyi év március 31-ig megküldi a Számvevőszéknek az előzetes beszámolót.

A számvitelért felelős tisztviselő legkésőbb a következő pénzügyi év április 30-ig megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Számvevőszéknek a 118. cikk (2) bekezdésében említett, költségvetési és pénzgazdálkodásról szóló jelentést.

125. cikk

(1) A Számvevőszék június 15-ig megfogalmazza észrevételeit az előzetes beszámoló vonatkozásában az EFA-források azon részét illetően, amelynek kezeléséért a 2. cikk értelmében a Bizottság felelős, ily módon a Bizottság elvégezheti a végleges beszámoló elkészítéséhez szükségesnek tartott pénzügyi korrekciókat.

(2) A számvitelért felelős tisztviselő elkészíti a végleges beszámolót, és feljegyzést csatol hozzá, amelyben kijelenti, hogy a beszámoló a VIII. címmel és a pénzügyi kimutatások mellékletében rögzített számviteli alapelvekkel, szabályokkal és módszerekkel összhangban került összeállításra.

(3) A Bizottság elfogadja a végleges beszámolót és a következő pénzügyi év július 31-ig megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Számvevőszéknek.

(4) A végleges beszámolót, valamint a Számvevőszék EFA-források azon részét illető megbízhatósági nyilatkozatát, amelynek kezeléséért a 2. cikk értelmében a Bizottság felelős, a következő pénzügyi évben november 15-ig teszik közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

2. FEJEZET

Az EFA-források felhasználásával kapcsolatos tájékoztatások

126. cikk

(1) A Bizottság és az EBB – mindenkori hatáskörük keretében – nyomon követik az EFA-támogatás felhasználását az AKCS-államokban, TOT-okban és egyéb kedvezményezetteknel, valamint az EFA által finanszírozott projektek megvalósítását, különös tekintettel az AKCS-EK megállapodás 55. és 56. cikkében és a tengerentúli társulási határozat vonatkozó rendelkezéseiben említett célkitűzésekre.

(2) Az EBB rendszeresen tájékoztatja a Bizottságot az EFA-forrásokból finanszírozott, az EBB által kezelt projektek megvalósításáról; ennek során követi a beruházási hitelkeret operatív iránymutatásaiban meghatározott eljárásokat.

(3) A Bizottság és az EBB tájékoztatja az EFA Bizottságot az EFA-forrásoknak a mellékletben rögzített nemzeti és regionális felosztás szerinti felhasználásáról. E tájékoztatás tartalmazza a beruházási hitelkeretből finanszírozott programok és projektek adatait is. A Bizottság a belső megállapodás 11. cikkének (5) és (7) bekezdésével összhangban megküldi az adatokat a Számvevőszék részére.

3. FEJEZET

Számvitel

127. cikk

(1) A számviteli rendszer a költségvetési és pénzügyi információk oly módon történő szervezését szolgálja, amely lehetővé teszi a számadatok bevitelét, iktatását és nyilvántartását.

(2) A számlák általános számlákból és költségvetési számlákból tevődnek össze. E számlákat euróban vezetik, az elszámolási időszak a naptári év.

(3) Az általános számlákon és a költségvetési számlákon szereplő számadatokat a költségvetési év zárásakor kell megállapítani, hogy az 1. fejezetben említett beszámolók elkészíthetők legyenek.

(4) A (2) és a (3) bekezdés nem zárja ki, hogy a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő analitikus nyilvántartást vezessen.

128. cikk

A számvitelért felelős tisztviselő felelősséggel tartozik a tagállamok által befizetett összegek és egyéb bevételek alakulásának nyomon követéséért és a bevételek jóváírásáért.

129. cikk

(1) A számvitelért felelős tisztviselő megállapítja az alkalmazandó számviteli szabályokat és módszereket. Elkészíti és a felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselővel folytatott konzultációt követően elfogadja az EFA műveleteire alkalmazandó számlatükroket.

Ennek során a számvitelért felelős tisztviselő a közszektorra vonatkozó, nemzetközileg elfogadott számviteli szabványokat tartja szem előtt, azonban – amennyiben azt az EFA-tevékenységek sajátos jellege indokolja – eltérhet e szabványoktól.

(2) Olyan számlatükroket kell alkalmazni, amelyben az alkalmazott nomenklatúra egyértelmű különbséget tesz az általános számlák és a költségvetési számlák között. A számlatükroket megküldik a Számvevőszéknek.

130. cikk

A kettős könyvvitel módszerével kronológiai sorrendben nyilvántartanak minden olyan eseményt és műveletet, amelyek kihatással vannak az EFA gazdasági és pénzügyi helyzetére, valamint az EFA mérlegét alkotó eszközökre és forrásokra.

131. cikk

(1) A számlákon történő mozgások és az egyenlegek a könyvekben jelennek meg.

(2) Minden könyvelési tétel – a számlák kiigazítását is beleértve – bizonylatokon alapul, amelyekre hivatkozás történik.

(3) A számviteli rendszernek biztosítania kell, hogy minden könyvelési tétel nyomon követhető legyen.

132. cikk

A pénzügyi év zárása után és a végső elszámolások bemutatásának időpontjáig a számvitelért felelős tisztviselő bármely olyan, az adott évre vonatkozó kifizetéseket vagy beszedéseket nem érintő kiigazítást elvégezhet, amely szükséges az elszámolások szabályszerűségéhez, megbízhatóságához és valósághű voltához.

133. cikk

(1) A költségvetési számlák biztosítják az EFA-források pénzügyi végrehajtásának részletes nyilvántartását.

E számlák tartalmazzák valamennyi:

- a) allokációt;
- b) kötelezettségvállalást;
- c) kifizetést, valamint a pénzügyi évre vonatkozóan megállapított követeléseket és behajtási műveleteket teljes egészében, az egyes tételek egymással szembeni elszámolása nélkül.

(2) Amennyiben a kötelezettségvállalásokat, kifizetéseket és adósságokat nemzeti valutákban határozzák meg, a számviteli rendszernek szükség esetén lehetővé kell tennie az egyes tételek elkönyvelését nemzeti valutákban és euróban egyaránt.

(3) A 70. cikkben meghatározott kötelezettségvállalásokat a Bizottság mindenkori finanszírozási határozatai értékének megfelelően euróban kell lekönyvelni.

A 78. cikk (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalásokat euróban kell lekönyvelni, a szerződések, támogatási megállapodások és programbecslések értékével egyenértékű összegben. Ez az érték adott esetben tartalmazza a következőket:

- a) a visszatéríthető kiadások bizonylatok bemutatását követő kifizetésére képzett céltartalék;
- b) az EFA által finanszírozott szerződésekben rögzített árak felülvizsgálatára és váratlan eseményekre képzett céltartalék;
- c) az árfolyam-ingadozásokra képzett pénzügyi céltartalék.

(4) Valamely kötelezettségvállalás teljesítésére vonatkozó összes számviteli bizonylatot a 142. cikkben említett, a kötelezettségvállalás számviteli szempontból történő lezárásának pénzügyi éve tekintetében az EFA-források pénzügyi végrehajtására vonatkozó mentesítést biztosító határozat keltétől számított öt éven keresztül kell megőrizni.

IX. CÍM

KÜLSŐ ELLENŐRZÉS ÉS MENTESÍTÉS

1. FEJEZET

Általános rendelkezések

134. cikk

Az EBB által kezelt EFA-forrásokból finanszírozott tevékenységek a 3. cikkel összhangban az EBB alapokmányában az összes tevékenységére vonatkozóan megállapított ellenőrzési és mentesítő eljárások hatálya alá tartoznak. A Számvevőszék által elvégzendő ellenőrzésre vonatkozó részletes szabályokat a háromoldalú megállapodás határozza meg. E szabályokat az EBB, a Bizottság és a Számvevőszék fogadja el a hatályos megállapodásban, illetve adott esetben egy új megállapodásban vagy az e megállapodás helyébe lépő egyéb megállapodásban.

A 2. cikk értelmében a Bizottság által kezelt EFA-forrásokból finanszírozott műveletek vonatkozásában a Számvevőszék e cím rendelkezéseivel összhangban gyakorolja hatáskörét.

2. FEJEZET

Külső ellenőrzés

135. cikk

(1) A Bizottság a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatja a Számvevőszéket az e rendelet alapján elfogadott összes határozatról és szabályról.

(2) A Számvevőszék tájékoztatja az engedélyezésre jogosult tisztviselőket, belső ellenőröket, számvitelért felelős tisztviselőket és kifizetésekezelőket kinevezéséről, valamint a feladatátruházási határozatokról a 17., 39., 43., 48. és 89. cikk értelmében.

136. cikk

(1) Az AKCS-államokkal folytatott együttműködés tekintetében a Számvevőszék a bevételek és kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének vizsgálata során figyelembe veszi a Szerződést, az AKCS–EK megállapodást, a belső megállapodást, e rendeletet és az említett eszközök alapján, azokkal összhangban elfogadott egyéb jogi aktusok rendelkezéseit.

A TOT-tal folytatott együttműködés tekintetében a Számvevőszék a bevételek és a kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének vizsgálata során figyelembe veszi a Szerződés, a tengerentúli társulási határozatot, a belső megállapodás, e rendelet és az összes egyéb vonatkozó jogi aktus rendelkezéseit.

(2) Feladatainak ellátása során a Számvevőszék a 138. cikk (4) és (5) bekezdésében említett módon jogosult megtekinteni és megvizsgálni a szervezeti egységek és intézmények pénzgazdálkodására vonatkozó, EFA-forrásokból finanszírozott vagy társfinanszírozott műveleteket érintő információkat és dokumentumokat. Jogosult bármely bevételi vagy kiadási műveletért felelős tisztviselőnek kérdéseket feltenni, és az előbb említett szervezeti egységekre vagy intézményekre alkalmazható ellenőrzési eljárások bármelyikét használni.

A feladatainak ellátásához szükséges összes információ összegyűjtéséhez a Számvevőszék – amennyiben ezt igényli – jelen lehet a Bizottság által vagy megbízásából a költségvetés végrehajtása során végzett ellenőrzési tevékenységeknél.

A Bizottság a Számvevőszék kérelmére engedélyezheti az EFA-letéteket kezelő pénzügyi intézményeknek, hogy lehetővé tegyék a Számvevőszék számára a számlák és külső adatok összevetését.

A Számvevőszék feladatának ellátása során közli a Bizottsággal és az e rendelet hatálya alá tartozó szervekkel az ellenőrzésükre feljogosított alkalmazottak nevét.

137. cikk

A Számvevőszék biztosítja az összes, letétbe helyezett értékpapír vagy készpénzállomány ellenőrzését a készpénz- és értékpapír-állományról szóló, a letéteményes által aláírt hivatalos igazolással, illetve hivatalos készpénz- és értékpapír-állományról szóló igazolásokkal. Az ilyen ellenőrzéseket a Számvevőszék saját maga is elvégezheti.

138. cikk

(1) A Bizottság, az EFA nevében bevételeket vagy kiadásokat kezelő intézmények, valamint az EFA-forrásokból származó kifizetések végső kedvezményezettjei minden olyan támogatást és információt megadnak a Számvevőszéknek, amit ez utóbbi feladatai ellátásához szükségesnek tart. A Számvevőszék rendelkezésére bocsátanak a szerződések odaítélésével és teljesítésével kapcsolatos minden dokumentumot, valamint minden készpénz- és anyagszámlát, valamennyi számviteli bizonylatot és egyéb bizonylatokat, a kapcsolódó adminisztratív okmányokat, a bevételekre és kiadásokra vonatkozó valamennyi bizonylatot, leltárt, szervezeti ábrát, illetve minden más olyan dokumentumot és bizonylatot, amely a Számvevőszék megítélése szerint szükséges ahhoz, hogy ellenőrizze a pénzügyi eredménykimutatást a dokumentumok vagy a helyszíni ellenőrzés alapján;

ugyanilyen célból rendelkezésére bocsátanak a mágneses adathordozókon létrehozott és tárolt valamennyi dokumentumot és adatot.

Az első albekezdés az EFA-forrásokból kifizetésben részesülő természetes vagy jogi személyekre is alkalmazandó.

(2) Azon tisztviselők, akiknek működését a Számvevőszék ellenőrzi:

a) bemutatják készpénzbizonylataikat és bármilyen más készpénzre, értékpapírra és típusú anyagra vonatkozó bizonylataikat és a vonatkozó bizonylatokat a rájuk bízott források intézésének tekintetében, valamint bármely könyvet, nyilvántartást és a velük kapcsolatos más dokumentumot;

b) bemutatják az (1) bekezdésben említett ellenőrzés teljes körű végrehajtásához szükséges levelezést vagy bármilyen egyéb dokumentumot. Ennek a pontnak az első mondatában említett információkat csak a Számvevőszék kérheti.

(3) A Számvevőszék jogosult arra, hogy ellenőrizze a dokumentumokat a Bizottság illetékes szervezeti egységei által kezelt EFA-bevételek és -kiadások tekintetében.

(4) A bevételek és kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének, valamint a pénzgazdálkodás hatékonyságának és eredményességének megállapítására vonatkozó feladat többek között a támogatásként kapott EFA-forrásoknak a Bizottságon kívüli szervek általi felhasználására is kiterjed.

(5) Az EFA-forrásokból a Bizottságon kívüli kedvezményezetteknek biztosított finanszírozás ellenőrzéséhez szükség van a kedvezményezettek írásbeli beleegyezésére, ennek hiányában a nyertes ajánlattevő vagy alvállalkozói beleegyezésére; a Számvevőszék csak ennek birtokában ellenőrizheti a nyújtott finanszírozás felhasználását.

(6) Az integrált számítógépes rendszerek használata nem eredményezheti a Számvevőszék bizonylatokhoz való hozzáféréseinek csökkenését.

(7) Az AKCS-államok nemzeti ellenőrző hatóságait ösztönözni kell, hogy vegyenek részt a Számvevőszék munkájában.

139. cikk

(1) A Számvevőszék éves jelentését e cikk szabályozza.

(2) A Számvevőszék legkésőbb június 15-ig megküldi a Bizottságnak azokat az észrevételeit, amelyek megítélése szerint olyan horderejűek, hogy szerepelniük kell az éves jelentésben. Ezen észrevételeket bizalmasan kell kezelni. A Bizottság legkésőbb október 15-ig válaszol a Számvevőszék észrevételeire.

(3) Az éves jelentés tartalmazza a pénzgazdálkodás hatékonyságára és eredményességére vonatkozó értékelést.

(4) A Számvevőszék ezt kiegészítheti bármilyen összefoglaló jelentéssel vagy általános észrevétellel, amelyet helyénvalónak tart.

(5) A Számvevőszék megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a Bizottság által a Számvevőszék észrevételeire küldött válaszok közvetlenül azon észrevételek közlése után kerüljenek nyilvánosságra, amelyekre vonatkoznak.

(6) A Számvevőszék legkésőbb november 15-ig megküldi éves jelentését és a Bizottság válaszait a mentesítésért felelős hatóságoknak és a Bizottságnak, és gondoskodik arról, hogy a jelentést, valamint a válaszokat közvétegyék az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

140. cikk

(1) A Számvevőszék megküldi a Bizottságnak azon észrevételeket, amelyek megítélése szerint olyan horderejűek, hogy külön jelentésben kell szerepelniük. Ezen észrevételeket bizalmasan kell kezelni.

A Bizottságnak két és fél hónap áll rendelkezésére ahhoz, hogy tájékoztassa a Számvevőszéket azon megjegyzéseiről, amelyeket a szóban forgó észrevételekhez kíván fűzni.

A Számvevőszék az azt követő hónapban fogadja el a szóban forgó külön jelentés végleges változatát.

(2) Az (1) bekezdésben említett külön jelentéseket, valamint a Bizottság válaszait késedelem nélkül meg kell küldeni az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyek külön-külön – adott esetben a Bizottság bevonásával – határoznak arról, hogy ezt követően milyen intézkedésekre van szükség.

Amennyiben a Számvevőszék úgy dönt, hogy az ilyen külön jelentéseket közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, mellékelni kell a Bizottság válaszait is.

(3) A Számvevőszék más intézmények megkeresése alapján szakvéleményt készíthet az EFA-ra vonatkozó konkrét ügyekben.

141. cikk

A 139. cikkben említett éves jelentéssel egyidejűleg a Számvevőszék a beszámoló megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló nyilatkozatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé.

3. FEJEZET

Mentesítés

142. cikk

(1) Az N + 2. év május 15. előtt az Európai Parlament – a Tanács minősített többséggel elfogadott ajánlása alapján – mentesíti a Bizottságot a 2. cikkel összhangban általa kezelt EFA-források N. évre vonatkozó költségvetése végrehajtása tekintetében.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben előírt időpont nem tartható, úgy az Európai Parlament vagy a Tanács tájékoztatja a Bizottságot a halasztás okairól.

(3) Amennyiben az Európai Parlament elhalasztja a mentesítő határozat meghozatalát, úgy a Bizottság minden erőfeszítést megtesz a határozat útjában álló akadályok elmozdítását vagy

elmozdításának elősegítését szolgáló intézkedések mielőbbi meghozatala érdekében.

143. cikk

(1) A mentesítő határozat a 118. cikkben említett beszámolókra vonatkozik, kivéve a 149. cikk (2) bekezdése értelmében az EBB által benyújtott beszámolókat.

(2) A mentesítés megadása céljából az Európai Parlament a Tanács vizsgálatát követően megvizsgálja a 118. cikkben említett beszámolókat. Megvizsgálja továbbá a Számvevőszék által összeállított éves jelentést, a Bizottság válaszait, valamint a Számvevőszék minden vonatkozó külön jelentését az adott pénzügyi év tekintetében, illetve a Számvevőszéknek az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló műveletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló nyilatkozatát.

(3) A Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek – annak kérésére – a 2. cikk értelmében a Bizottság által kezelt EFA-források felhasználásának tárgyevi ellenőrzéséhez szükséges információkat.

A bizalmas információkhoz való hozzáférés és az ilyen információk kezelése során tiszteletben kell tartani az alapvető jogokat, az üzleti titoktartás előírásait, a bírósági és fegyelmi eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket és a Közösség érdekeit.

144. cikk

(1) A Bizottság megteszi a megfelelő lépéseket az Európai Parlament mentesítő határozatához kapcsolódó észrevételek és a Tanács által elfogadott, a mentesítésre vonatkozó ajánláshoz kapcsolódó megjegyzések követésére.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére a Bizottság jelentést tesz az ezen észrevételek és megjegyzések figyelembevételével meghozott intézkedésekről, különös tekintettel az EFA-források pénzügyi végrehajtásáért felelős szervezeti egységeinek adott utasításokra. A jelentést a Számvevőszéknek is meg kell küldeni.

(3) A mentesítő határozatot közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

MÁSODIK RÉSZ

AZ EBB ÁLTAL KEZELT EFA-FORRÁSOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

145. cikk

Az EBB a belső megállapodással összhangban minden évben szeptember 1-je előtt megküldi a Bizottságnak a beruházási hitelkeret műveleteire – a kamattámogatást is beleértve – vonatkozó, a belső megállapodás 7. cikkének (1) bekezdésében említett közlemény összeállításához szükséges, a kötelezettségvállalásokra és kifizetésekre vonatkozó becsléseket.

Az EBB szükség esetén aktualizált becslést küld a Bizottságnak a kötelezettségvállalásokról és kifizetésekről. Az erre vonatkozó részleteket a 152. cikkben említett igazgatási megállapodás határozza meg.

146. cikk

(1) A tagállamok az 58. cikkben említett és a Tanács által elfogadott hozzájárulásokat a kedvezményezettre háruló költségek nélkül az EBB által a beruházási hitelkeret nevében megnyitott külön számlán keresztül fizetik be az EBB-nek, a 152. cikkben említett igazgatási megállapodásban meghatározott részletes szabályokkal összhangban.

(2) Amennyiben a Tanács másképp nem határoz az EBB-nek a belső megállapodás 5. cikkével összhangban biztosított díjazása tekintetében, az e cikk (1) bekezdésében említett külön számlák egyenlegén keresztül az EBB-nél jelentkező bevételek kiegészítik a beruházási keretet, és e pénzüsségeket az 57. cikkben említett hozzájárulási felhívásokkal kapcsolatban figyelembe kell venni.

(3) Az EBB EFA-források felhasználásával járó tevékenységeiből származó jogokat, különösen a hitelezői és tulajdonosi jogokat át kell ruházni a tagállamokra.

(4) Az EBB a 152. cikkben említett igazgatási megállapodásban megállapított részletes szabályokkal összhangban vállalja az (1) bekezdésben említett pénztárkezelést.

(5) A beruházási hitelkeretet az AKCS–EK megállapodásban, a tengerentúli társulási határozatban és a belső megállapodásban említett feltételekkel összhangban kezelik.

147. cikk

Az EBB-t a beruházási hitelkeret tevékenységeinek igazgatásáért megillető díjazást a teljes költségterítés alapján határozzák meg. A Tanács a belső megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésével összhangban határoz az EBB díjazásának forrásairól és annak mechanizmusáról. A határozatot végrehajtó intézkedéseket beépítik a 152. cikkben említett igazgatási megállapodásba.

148. cikk

Az EBB a 152. cikkben említett igazgatási megállapodásban megállapított részletes szabályokkal összhangban rendszeresen tájékoztatja a Bizottságot a beruházási hitelkerettel kapcsolatban végzett tevékenységekről, beleértve a kamattámogatásokat is, az EBB-hez befizetett minden egyes hozzájárulás felhasználásáról, valamint megküldi a kötelezettségvállalások, szerződések és kifizetések teljes negyedévi összegeit.

149. cikk

(1) Az EBB vezeti a beruházási hitelkeret számláit, beleértve az EFA-ból finanszírozott kamattámogatásokat, és gondoskodik arról, hogy megfelelő ellenőrzési nyomvonal álljon rendelkezésre a pénzeszközök teljes körű ellenőrzéséhez a kifizetések átvételétől az ennek alapján jelentkező bevételekig és a további behajtásokig. Az EBB a nemzetközi számviteli szabványokkal összhangban kidolgozza a vonatkozó számviteli szabályokat és módszereket, és ennek megfelelően tájékoztatja a Bizottságot és a tagállamokat.

(2) Az EBB minden évben jelentést küld a Tanácsnak és a Bizottságnak az általa kezelt EFA-forrásokból finanszírozott tevékenységek végrehajtásáról, beleértve az (1) bekezdésben említett szabályokkal és módszerekkel összhangban összeállított

pénzügyi kimutatásokat és a 123. cikk (2) bekezdésében említett információkat.

E dokumentumokat tervezet formájában legkésőbb a következő pénzügyi év február 28-ig, végleges formában június 30-ig kell megküldeni úgy, hogy a Bizottság felhasználhassa a dokumentumokat az e rendelet 118. cikkében említett beszámolóknak a belső megállapodás 11. cikkének (6) bekezdésével összhangban történő összeállításához. Az EBB az általa kezelt forrásokra vonatkozó pénzgazdálkodásról szóló jelentést a következő pénzügyi évben, legkésőbb március 31-ig küldi meg a Bizottságnak.

150. cikk

Az EBB által kezelt EFA-forrásokból finanszírozott szerződésekre az EBB saját szabályai alkalmazandók.

151. cikk

Amennyiben a programokat és projekteket a tagállamok vagy végrehajtó szerveik társfinanszírozásával valósítják meg, és azok összhangban vannak a – belső megállapodás 10. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében előírt – végrehajtási rendeletben, valamint a tengerentúli társulási határozat 20. cikkében előírt országspecifikus együttműködési stratégiákban rögzített prioritásokkal, az EBB a tagállamokra vagy végrehajtó szervekre ruházhatja át a közösségi támogatás kezelését.

152. cikk

E rész részletes végrehajtási szabályait a Közösség nevében eljáró Bizottság és az EBB között megkötendő igazgatási megállapodás szabályozza.

HARMADIK RÉSZ

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

I. CÍM

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

A korábbi EFA-kból fennmaradó egyenlegek átvitele

153. cikk

A 7. ⁽¹⁾, 8. ⁽²⁾ és 9. ⁽³⁾ EFA-hoz (a továbbiakban: a korábbi EFA-k) kapcsolódóan a belső megállapodás keretében képzett forrásokból fennmaradó egyenlegek 10. EFA-hoz való átutalása a belső megállapodás 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjával, valamint 1. cikke (3) és (4) bekezdésével összhangban történik.

154. cikk

A korábbi EFA-forrásokból származó kamatbevételt átutalják a 10. EFA-ba és a belső megállapodás 1. cikkének (6) bekezdésében előírt bevétellel megegyező célra hasznosítják. Ugyanez vonatkozik a korábbi EFA-k egyéb bevételeire, többek között a tagállamok által az ezen EFA-k felé késve teljesített hozzájárulások után felszámolt késedelmi kamatra és az EBB által kezelt EFA-források után felmerült kamatra.

⁽¹⁾ HL L 229., 1991.8.17., 288. o.

⁽²⁾ HL L 156., 1998.5.29., 108. o.

⁽³⁾ HL L 83., 2003.4.1., 1. o.

2. FEJEZET

A korábbi EFA-kból fennmaradó egyenlegek

155. cikk

A 9. EFA vagy korábbi EFA-k keretében végrehajtott projektekből származó, a belső megállapodás 1. cikkének (3) bekezdésével összhangban le nem kötött összegek, vagy visszavont kötelezettségvállalások csökkentik a belső megállapodás 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott tagállami hozzájárulások mértékét, hacsak a Tanács a belső megállapodás 1. cikkének (4) bekezdésével összhangban egyhangúlag másképp nem határoz.

Az egyes tagállamok hozzájárulására gyakorolt hatás az adott tagállam 9. EFA-hoz való hozzájárulásának arányában kerül kiszámításra. A hatást évente számítják ki, első alkalommal az AKCS-EK megállapodás 1b. mellékletében előírt, a 2010-es évre vonatkozó teljesítményértékelést követő évben.

3. FEJEZET

A korábbi EFA-k végrehajtására vonatkozó szabályok

156. cikk

A 10. EFA pénzügyi szereplőkre, bevételi műveletekre, a kiadások érvényesítésére, engedélyezésére és kifizetésére, az IT-rendszerekre, a beszámolók bemutatására és a számvitelre, valamint a

Ezt a rendeletet a belső megállapodással megegyező időszakokra kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2008. február 18-án.

külső ellenőrzésre és a mentesítésre vonatkozó rendelkezései a korábbi EFA-kból finanszírozott műveletekre is alkalmazandók.

4. FEJEZET

Átmeneti időszak

157. cikk

A tagállami hozzájárulásokra vonatkozó, az 57–61. cikkben rögzített eljárás első alkalommal az N + 2. év hozzájárulásaira alkalmazandó, feltéve hogy a 10. EFA az N. év október 1. és az N + 1. év szeptember 30. között lép hatályba.

158. cikk

A 98. cikkben említett központi adatbázist 2009. január 1-jéig létre kell hozni.

II. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

159. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

a Tanács részéről

az elnök

D. RUPEL